

Horsens Kommunes budgetaftale for 2022-2025

UDVIKLING, FÆLLESSKAB OG PLADS TIL DET GODE LIV

INDLEDNING

Gennem en årrække har Horsens Kommune gennemgået en positiv udvikling, der – båret af fælles visioner og engagerede borgere og virksomheder – har medført markant tilflytning, store udviklingsprojekter og gode muligheder for at investere i alt det, der betyder meget for mange mennesker; det gode og trygge liv med muligheder, oplevelser og fællesskaber for alle.

I Horsens Kommune kan man lære og uddanne sig, finde meningsfyldt arbejde, få hjælp og støtte, når man har det svært, og fylde sin hverdag med oplevelser i kulturen, naturen, foreningslivet og de mange stærke fællesskaber. Det er med til at gøre kommunen til et sted, hvor rigtig mange har lyst til at leve, bo og drive virksomhed, og det er afgørende for, at flere kommer til hvert eneste år.

Horsens Kommune står dermed på et solidt fundament, hvor vækst og udvikling – også efter coronakrisen – fortsat er med til at sikre en god kommunal økonomi. Med budgetaftalen for 2022-2025 er forligspartierne derfor enige om at prioritere og styrke rammen om det gode liv i Horsens Kommune.

Først og fremmest er det med fokus på den gode velfærd. På en indholdsrig hverdag for børn og unge, hvor de trygt kan lære, trives og udvikle sig. På en aktiv, værdig og selvstændig alderdom. Og på at hjælpen er tæt på, når den er nødvendig. Og ikke mindst på i fællesskab at sikre, at der er tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft både i det private erhvervsliv og til alle de offentlige arbejdspladser i børnehaver, skoler og plejehjem.

Og endelig er det med et tydeligt fokus på oplevelser og fællesskaber; hverdagskulturen, idræt og bevægelse. Og på naturen, biodiversiteten og den grønne omstilling, som har helt afgørende betydning for fremtiden både i Horsens, Danmark og resten af verden.

INDHOLD

Indhold

1. ØKONOMI	7
Løft i serviceudgifter	7
Penge til den demografiske udvikling	8
Fortsat højt investeringsniveau.....	8
2. VELFÆRD.....	10
2.1. Børn og uddannelse.....	10
Flere hænder i daginstitutioner.....	10
Fastfrysning af takster	10
Løft af folkeskolen og det specialiserede skoleområde	10
Lige muligheder for alle	11
Frihedsgrader i folkeskolen	11
Pasningsmuligheder	12
Løft af det specialiserede børne- og ungeområde.....	12
Analyse af specialtilbud	12
Analyse vedr. unge med psykisk sårbarhed eller sociale problemer	13
Styrket sundhedspleje.....	13
Parterapi	13
Pårørendekonsulent til børnehandicap- og familieområdet	13
Rekrutteringsinitiativer på børneområdet.....	14
Proces vedr. Langmarkskolen.....	14
Elitesport og skolegang	14
Stærk kulturprofil på Horsens Byskole.....	14
Ny profilskole inden for håndværk og andre praktiske fag	14
Digital dannelse i folkeskolen	15
Værktøj til ordblinde	15
Læring fra COVID-19	15
Studiebyen Horsens	15
Nye daginstitutioner i vækstområder.....	16
Udbygning af folkeskoler	16
Aflastnings- og døgnpladser til børn med handicap	16
Flere naturbusser, vilde legepladser og røgfrie legepladser	16
2.2. Velfærd og sundhed	18

Flere hænder i ældreplejen	18
Nye veje i hjemmepleje	18
Udviklingen i det nære sundhedsvæsen	18
Aktivitets- og cafétilbud på ældreområdet	19
Attraktive ude- og opholdsarealer	19
Udfasning af egenbetaling på sygeplejeartikler	19
Diætist til borgere i eget hjem	20
Øget fokus på hygiejne og rengøring	20
Bruger- og pårørenderåd	20
Ensomme ældre	20
Udvidet "spireordning"	20
Ældre- og Handicap-Summit	20
Kirkens Korshær	20
Det specialiserede socialområde for voksne	21
Servicehunde	21
Nye botilbud til voksne med handicap	21
Flere plejeboliger	22
Ældrevenlige boliger i lokalområdet	22
Boliger til hjemløse	22
Psykiatriens Hus	23
3. BESKÆFTIGELSE OG ERHVERV	24
3.1. Beskæftigelse	24
Langsigtet ramme for beskæftigelsesindsatsen	24
Styrket fokus på de unge	24
Fokus på unges job- og karrieremuligheder	24
Styrket fokus på efter- og videreuddannelse efter COVID-19	25
Et større socialt ansvar	25
En fleksibel arbejdsplads	25
Røgfri arbejdsplads	26
3.2. Erhverv	26
Servicetjek af erhvervsstrategi	27
Grøn omstilling og digitalisering	27
Stærk detailhandel	27
Ansvarlige og grønne indkøb	28
Social ansvarlighed	28
Konkurrenceudsættelse	28
Fælles varedistribution	28
4. KULTUR OG FRITID	30
FÆNGSLET	30

Kultur, sport og events	30
Idræts- og foreningsfaciliteter	31
Kunstgræs	32
Fodboldbaner	32
Platform K	32
Kulturstationen.....	33
Festuge i Horsens	33
Kultur- og fritidskonference	33
Åben kulturskolepulje.....	33
Pulje til ung kunst og kultur	33
Flere skulpturer og gavlmalerier	34
Mærk Byen	34
Kultur- og fritidsplas	34
Kultur på recept	34
Kulturelt samråd.....	34
Aktivt friluftsliv.....	34
Stretrace	35
Eliteidræt	35
Organisatorisk opprioritering af kultur og civilsamfund	35
Legeplads og aktiviteter i Bakkelunden.....	35
Helhedsplan for Lunden	36
Boblberg.....	36
Hundskov.....	36
Skater- og streetmiljø	36
Kulturgården.....	37
5. NATUR OG KLIMA	38
Grøn pulje	38
Klima, bæredygtighed og DK2020.....	38
DK2020 Partnerskabsgrupper.....	38
Biodiversitet og Danmarks Vildeste Kommune.....	39
Biodiversitet og spredning af planter og dyr	39
Styrkelse af den samlede indsats for klima, bæredygtighed og biodiversitet.....	39
Mere genanvendelse	39
Klimavenlig skadedyrsbekæmpelse	40
Skolehaver	40
Rent drikkevand	40
Grundvandssamarbejde.....	40
Skovrejsning.....	41
Bedre adgang til naturen	41

Lavbundsarealer og minivådområder.....	41
Bæredygtig fjernvarme	42
Grøn strøm	42
Vedvarende energi.....	42
Horsens Fjord.....	42
Horsens Fjord som turistdestination	43
Husodde Strand.....	43
Grønne områder i byerne.....	43
Vitus Bering Park.....	43
GudenåStien	43
Jordhoteller	44
Boller Landskab	44
Endelave naturudvikling og grundvandsbeskyttelse.....	44
Naturtjek.....	45
Statens ejendomme	45
6. BOSÆTNING OG INFRASTRUKTUR	46
Vækst, udvikling og nye udstykninger	46
Udbud af byggegrunde	46
Velkomstpulje til nye tilflyttere	46
Åkvarteret	46
Brødstrup	47
Udviklingsplaner i mellemlandsbyerne og Horsens By	47
Landsby- og mellemlandsbypuljen.....	48
Udvikling i landsbyerne	48
Bypedel.....	48
Nye boformer og boligområder	48
Boligstrategi	49
Kloakseparering	49
Trafikplan 2035	49
Trafiksikkerhed	50
Fortove	50
Husoddevej genskabes som Allé	50
Ny vejadgang fra Silkeborgvej til Mossvej.....	50
Ove Jensens Allé	51
Cykelstier	51
Pebblingestien og Bygholm Park.....	52
Gadelamper på naturstien ved Østbirk	52
Bedre passage	52
Billigere kolonihaver.....	52

Forsamlingshuse.....	52
Forundersøgelse vedr. Endelavefærgen	52
Eldrevne busser.....	52
Servicebus i sydbyen	53
Flextur	53
Specialkørsel.....	53
Fjernbusterminal ved Horsens V	54
Parkering.....	54
Synlig rengøring i byen	54
Gratis toiletter i midtbyen.....	55
Støjværn	55
Stadsarkitekt	55
Langelinie.....	55
Børneskov i Rugballegård Skov	55
Borgerforslag	56
Regulering af måger	56
Ejerløse katte.....	56
Fravalg af rituellet slagtet kød	56

1. ØKONOMI

Løft i serviceudgifter

Med budgetforliget sikres et samlet løft af serviceudgifterne med ca. 2,5 % i forhold til 2021 svarende til 103 mio. kr.

Økonomaftalen for 2022 mellem regeringen og KL indeholder et løft til finansieringen af flere børn, ældre og stigende udgifter på det specialiserede socialområde. I alt tilføres kommunerne 1,4 mia. kr. svarende til ca. 22 mio. kr. i Horsens Kommune. I forhold til de kommunale anlægsudgifter indeholder aftalen en sænkelse af det kommunale anlægsloft fra 21,6 mia. kr. i 2021 til 19,9 mia. kr. i 2022.

Ud over midler tilført fra økonomaftalen er der med budgetaftalen for 2021-2024 skabt et prioriteringsrum på 25 mio. kr., således at det samlede prioriteringsrum udgør ca. 47 mio. kr./år i perioden 2022-2025.

Samtidig er der dog væsentlige økonomiske udfordringer på visse serviceområder, som kræver tilførsel af midler, hvilket reducerer det faktiske råderum til nye prioriteringer betydeligt. Der er således brug for fortsat stram økonomisk styring i de kommende år, da udviklingen i udgifterne på særligt det specialiserede socialområde og på sundhedsområdet ikke kompenseres fuldt ud i aftalerne mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi.

I forhold til midlerne, som tilføres Horsens Kommune fra økonomaftalen, er forligspartierne enige om følgende disponering af midlerne:

- 5 mio. kr. til flere sagsbehandlere på børne- og forebyggelsesområdet
- 10 mio. kr. til varigt løft på børne- og forebyggelsesområdet
- 7 mio. kr. reserveres i pulje under Økonomi- og Erhvervsudvalget til budgetmæssig håndtering af særligt dyre enkeltsager på både børne- og voksensocialområdet.

De resterende ca. 25 mio. kr. i råderummet prioriteres til løft af servicen på særligt ældre- og sundhedsområdet, til en række nye initiativer inden for klima og bæredygtighed, sagsbehandling på plan-, byggeri- og miljøområde samt til kulturinitiativer og investeringer på de øvrige velfærdsområder.

For at give plads til at de decentrale institutioner kan bruge af opsparede midler og for at imødegå eventuelle sanktioner ved overskridelse af servicerammen, budgetlægges der i tråd med tidligere år en buffer på 11 mio. kr. i 2022. Bufferen placeres under Økonomi- og Erhvervsudvalget. Bufferen sikrer samtidigt – sammen med styrkelsen af bufferen med 7 mio. kr., at eventuelle økonomiske udsving på det specialiserede socialområde og sundhedsområdet kan håndteres i budgetåret.

I forbindelse med administrationens udflytning til Chr. M. Østergaards Vej i 2022 er der særskilt taget stilling til, at driftsudgifterne på det administrative område reduceres med yderligere 10,7 mio. kr. ud over de generelle effektiviseringskrav. Samling af ca. 1.000

medarbejdere på Chr. M. Østergaards Vej i efteråret 2022 er en stor og kompleks opgave. For at imødegå eventuelle udfordringer og forskydninger i forhold til flytning, tilpasninger og ombygning afsættes en buffer på 5 mio. kr. om året i 2022 og 2023.

Udover den årlige effektivisering er forligspartierne enige om, at MED-systemet skal drøfte, om der kan være gevinster ved at arbejde med LEAN-metoden til øget effektivisering. MED-systemet kommer med indstilling til Økonomi- og Erhvervsudvalget ift. hvorvidt der skal arbejdes videre med LEAN.

Penge til den demografiske udvikling

Horsens Kommune har løbende sikret finansiering, så de store serviceområder er løftet i takt med befolkningsudviklingen. Det gælder inden for dagtilbuds- og skoleområdet, det specialiserede socialområde, ældreområdet og i forhold til sundhed og genoptræning.

Også i budgetperioden 2022-2025 tilføres der midler til velfærdsområderne for at sikre, at serviceniveauet fastholdes, når der bliver flere borgere i kommunen. I 2022 tilføres således 42 mio. kr. til velfærdsområderne som følge af flere borgere.

<i>Mio. kr.</i>	2022	2023	2024	2025
Dagtilbudsområdet	9,7	16,5	22,0	27,5
Undervisningsområdet	0	6,3	5,9	8,2
Ældre- og sundhedsområdet	26,7	43,9	62,0	81,4
Det specialiserede socialområde	5,9	13,9	18,6	21,4
Demografisk stigning i alt	42,3	80,6	108,5	138,5

I 2022 igangsættes en analyse på undervisningsområdet for at sikre, at der er en tilstrækkelig grad af robusthed i forhold til den aktuelle stigning i udgifterne til segrerede tilbud på skoleområdet.

Fortsat højt investeringsniveau

Horsens Kommune har fortsat høj befolkningstilvækst, og byrådet har samtidig store ambitioner i forhold til infrastruktur, klima- og miljøtiltag m.v., hvorfor der også i den kommende budgetperiode fastholdes et meget højt investeringsniveau.

De senere års sikre økonomiske styring gør, at der kan ske en fremrykning af investeringer på dagtilbuds- og skoleområdet svarende til ca. 100 mio. kr. med henblik på hurtig igangsætning af kapacitetsudbygningen. Samtidig afsættes der yderligere finansiering i investeringsoversigten, således at der i den samlede investeringsperiode er afsat ca. 500 mio. kr. til udbygning af dagtilbuds- og skoleområdet, hvilket sikrer øget kapacitet på området i kølvandet på den meget positive befolkningsudvikling.

I 2022-2025 investeres der i alt ca. 1,3 mia. kr. til at imødegå den positive befolkningsudvikling og gøre det muligt at investere i bl.a. nye vuggestuer og børnehaver, skolerenoveringer og infrastruktur i hele kommunen.

Budgettet indebærer et forbrug af kassebeholdningen over budgetperioden 2022-25 på 60 mio. kr. Dette skyldes i høj grad fremrykning af anlægsinvesteringer. Forligspartierne er således enige om at anvende en del af kassebeholdningen til engangsinvesteringer i bl.a. infrastruktur og anlæg på børneområdet.

2. VELFÆRD

2.1. Børn og uddannelse

Flere hænder i daginstitutioner

Med henblik på at sikre flere hænder i daginstitutionerne blev der i budgetforliget for 2020 tilført 7 mio. kr. til dagtilbudsområdet, og med budgetforliget for 2021 blev der tilført yderligere 3 mio. kr. Med finansloven for 2020 blev der herudover tilført 8,4 mio. kr. til området, og i 2021 blev dette yderligere forøget med indfasning frem mod 2024. Når indfasningen er endelig i 2024, forventes Horsens Kommune at modtage ca. 29 mio. kr. I 2024 vil der således samlet set være tilført ca. 39 mio. kr. til bedre normeringer i Horsens Kommunes dagtilbud.

Forligspartierne ønsker, at der i 2022 tilføres yderligere 3,2 mio. kr. til bedre normeringer i dagtilbud. Dermed vil regeringens mål for tilførsler i 2024 være nået allerede i 2022, og i 2024 vil Horsens Kommune samlet set have tilført 10 mio. kr. mere end regeringens mål for normeringsløft.

(Mio. kr.)	2020	2021	2022	2023	2024
Horsens' andel af midler til bedre normeringer i daginstitutioner	8,4	13,0	16,2	22,7	29,4
Herudover prioriteret i budgetforligene for 2020 og 2021	7	10	10	10	10
Yderligere tilførsel 2022			3,2 ¹		
Samlet tilførsel til bedre normeringer	15,4	23,0	29,4	32,7	39,4

Fastfrysning af takster

Med budgetforliget for 2021 blev det besluttet at fastfryse taksterne for dagtilbuds- og SFO-området i 2021. Taksterne stiger normalt i takt med, at der anvendes flere kommunale penge på områderne. Forligspartierne er enige om at forlænge fastfrysning i 2022, således at taksterne i 2022 svarer til 2021-niveau på dagtilbudsområdet og til 2020-niveau på SFO-området.

Dette vil betyde, at en familie med et barn i vuggestue og et barn i børnehave vil få en besparelse på ca. 400 kr. pr. år i forhold til en situation uden fastfrysning. Der afsættes 1,5 mio. kr. i 2022 til finansiering af fastfrysning af taksterne.

Løft af folkeskolen og det specialiserede skoleområde

Med budgetforliget for 2020 blev der midlertidigt tilført 5 mio. kr. til et løft af folkeskolen, imens skoleområdet med budgetforliget for 2021 blev tilført et permanent løft på 10 mio. kr. Med finansloven for 2020 blev der herudover tilført 4,8 mio. kr. til flere lærere i folkeskolen. Finanslovsmidlerne stiger over en årrække, og Horsens Kommune forventes fra 2023 at

¹ Indfases i 2022 efter rekrutteringsproces

modtage ca. 14 mio. kr. fra puljen, så der i alt vil være tilført ca. 24 mio. kr. fra 2023 og frem. I forbindelse med udarbejdelse af ny tildelingsmodel for skoleområdet er det besluttet at fremrykke finanslovsmidlerne, således at tilførslen af i alt ca. 24 mio. kr. gennemføres med fuld effekt allerede fra skoleåret 2021/2022. Fremrykningen finansieres inden for Børne- og Uddannelsesudvalgets ramme.

(Mio. kr.)	2020	2021	2022	2023	2024
Horsens' andel af midler til flere lærere i folkeskolen fra finanslov 2020*	4,8	9,9	14,1	14,1	14,1
Herudover prioriteret i budgetforligene for 2020 og 2021	5	10	10	10	10
Samlet tilførsel til bedre normeringer	9,8	19,9	24,1	24,1	24,1

*Horsens' andel i 2022 og frem er beregnet med udgangspunkt i andelen i 2021.

Lige muligheder for alle

Forligspartierne er optagede af at sikre, at alle har adgang til lige muligheder for at få et godt liv. Med det markante økonomiske løft til skoleområdet og den nye tildelingsmodel har skolerne gode forudsætninger for deres vigtige arbejde.

Forligspartierne ønsker at sikre, at de midler, der tildeles skolerne, også kan mærkes ude i yderste led i skolernes hverdag. Derfor skal Børne- og Uddannelsesudvalget forelægges en analyse af fordelingen af ressourcer, som viser, hvordan disse fordeles på kommunens skoler i forhold til ledelsesfunktioner, administration, tekniske servicefunktioner, vejlederfunktioner og undervisningsfunktioner. Analysen skal også belyse "betalingsbalancen" ift. specialskoletilbud, herunder omkostningen for den enkelte skole, når der visiteres til specialskoletilbud.

Frihedsgrader i folkeskolen

For at kunne genskabe trivsel og indhente eventuelle faglige udfordringer i kølvandet på COVID-19 ønsker forligspartierne, at der arbejdes videre med potentialerne i den nuværende folkeskolereform, og at der samtidig åbnes op for en større grad af fleksibilitet i undervisningen, således der kan arbejdes med forskellige former for understøttende undervisning samt dokumentationsformer, der gavner elevernes læring og trivsel. Der skal konkret ske en revision af kvalitetsaftalerne på skoleområdet, så de bliver bredere og i højere grad fokuserer på fællesskaber, trivsel og personlig dannelse. Afgørende er det dog, at fagligheden fortsat er i centrum. Dette har været en klar ambition de sidste mange år, men selve dokumentationen af indsatserne skal være med til at tydeliggøre dette.

Forligspartierne ønsker desuden at give skolelederne mulighed for at forkorte skoledagens længde og dermed anvende de frihedsgrader, der er beskrevet i lovgivningen. Nedsættelse af skoledagens længde skal være fagligt og sagligt begrundet og ud fra et professionelt hensyn til elevernes læring og trivsel, og anvendelsen af en konvertering af skoledagens længde skal alene have dette formål. Skolelederne tillægges beslutningskompetencen til en eventuel forkortelse af skoledagen og skal derfor, sammen med skolebestyrelsen, stå inde for at forkortelsen højner elevernes faglige og trivselsmæssige niveau. Det vil sige, at en forkortelse af skoledagens længde skal kunne ses ved et fagligt eller trivselsmæssigt løft af eleverne.

Ved en ændring af skoledagens længde skal timerne konverteres til flere medarbejderressourcer i de enkelte klassers undervisningstid. Skolelederen

skal desuden inden for egen ramme sikre, at SFO'en har ressourcer til at modtage de indmeldte børn tidligere.

Børne- og Uddannelsesudvalget skal samtidig undersøge den mulige effekt af potentielt at nedsætte antallet af elever i klasserne. Undersøgelsen skal have fokus på generel trivsel, faglighed og reduceret ensomhed i et elevperspektiv, men også på lærernes muligheder for at bringe deres faglighed i spil.

Endelig er forligspartierne enige om, at der skal indledes dialog med Undervisningsministeriet om mulighederne for at blive frikommune på skoleområdet.

Pasningsmuligheder

Forligspartierne er enige om, at der skal være gode og fleksible muligheder for børnepasning i kommunen. Her spiller dagplejerne fortsat en stor og vigtig rolle for at sikre mange forskellige pasningstilbud.

I forbindelse med ferieafvikling er forligspartierne optagede af, at der fortsat er fleksible muligheder for pasning. Børne og Uddannelsesudvalget skal derfor undersøge mulighederne for øget fleksibilitet omkring pasning i ferieperioder.

Løft af det specialiserede børne- og ungeområde

På det specialiserede børne- og ungeområde har et stigende antal underretninger og sager over de senere år givet pres på både sagsbehandlingen og de muligheder for hjælp og støtte, som børn, unge og familier i Horsens Kommune har brug for. Samtidig skal hensynet til barnets bedste altid vægtes højest og vurderes først i forhold til økonomiske hensyn, hvorfor udgiftsniveauet kan være svingende og svært at planlægge efter.

Forligspartierne er meget optagede af at sikre, at børn og familier får den rette hjælp til tiden og er enige om, at der er behov for et kvalitetsløft af det specialiserede børneområde. For at øge kvaliteten på området ønsker forligspartierne derfor, at antallet af sager pr. sagsbehandler nedbringes, og at der sikres et tilstrækkeligt budget til de forskellige indsatser, der skal til, for at børn, familier og unge oplever at modtage den støtte, de har behov for.

Derfor afsættes 5 mio. kr. til flere sagsbehandlere samt 10 mio. kr. til indsatser til børn og unge. Samtidig er det forligspartiernes forventning, at de organisatoriske ændringer, der er foretaget på området, baner vejen for et stærkere og mere smidigt samarbejde, der kan medføre positive synergieffekter, der ligner de effekter, man har set på ungeområdet med etableringen af Ungdomscentret.

For at langtidssikre kvalitetsløftet af området følger Børne- og Uddannelsesudvalget budgettet tæt med henblik på at kunne tilpasse og målrette indsatsen over de kommende år. Eventuelle økonomiske udsving er forligspartierne desuden enige om at håndtere inden for servicerammebufferen.

Analyse af specialtilbud

Forligspartierne ønsker at sikre alle børn og unge den bedst mulige læring, trivsel og personlige mestring. Det kræver et stærkt miljø for alle børn – og de rigtige specialtilbud til dem, der har brug for det.

Derfor skal Børne- og Uddannelsesudvalget senest i 2023 gennemføre en analyse af specialdagtilbuds- og skoleområdet. Analysen skal klarlægge styrker og forbedringsmuligheder ved de nuværende tilbud, bidrage med perspektiver på fremtidig udvikling af specialområdet og komme med anbefalinger, som kan sætte retning for områdets udvikling. Anbefalingerne skal indgå i et kommende børne- og uddannelsesudvalgs arbejde med området, og der skal bl.a. tages stilling til organisering, fysiske rammer, og om de rette tilbud er tilstede. Analysen skal også belyse økonomi og incitamenter mellem folkeskole og specialskoletilbud mhp. en drøftelse af fordelingen af økonomi på området.

Analyse vedr. unge med psykisk sårbarhed eller sociale problemer

Samarbejdet omkring unge med psykisk sårbarhed eller sociale problemer har i Horsens Kommune i mange år været et prioriteret område, herunder at uddannelse og beskæftigelse er et afgørende element i de unges trivsel. De lovgivningsmæssige rammer for arbejdet med denne gruppe af unge er dog ændret i de seneste år, uden at samarbejdsmodellen og arbejdsdelingen mellem de forskellige indsatser i Horsens Kommune er justeret.

Forligspartierne er derfor enige om, at der er behov for at undersøge, hvordan indsatsen omkring de unge kan styrkes yderligere. Børne- og Uddannelsesudvalget, Velfærds- og Sundhedsudvalget og Beskæftigelses- og Integrationsudvalget igangsætter analysearbejdet.

Styrket sundhedspleje

Børns første år er nogle af de vigtigste. Samtidig er det de år, hvor både børn og forældre kan være mest sårbare. Derfor ønsker forligspartierne at styrke den tidlige forebyggende indsats med 1 mio. kr. årligt, der fordeles efter, hvor behovet er størst – fx i sundhedsplejen².

Parterapi

Ordningen med gratis parterapi til forældre i børnefamilier vurderes at være til stor gavn for familier, hvor forældrene har det svært. Derfor forlænges ordningen i yderligere tre år med 0,25 mio. kr. årligt.

Pårørendekonsulent til børnehandicap- og familieområdet

Samarbejdet med forældre og pårørende er helt afgørende på børnehandicap- og familieområdet. Derfor ønsker forligspartierne, at der skal etableres en forsøgsordning med en pårørendekonsulent på området i tre år. Konsulenten skal understøtte samarbejdet med pårørende, herunder forberede forældrene på, hvad det vil sige at være pårørende til et barn med handicap eller andre særlige udfordringer. Arbejdet kunne bl.a. bestå i forældresamtaler, kurser, dannelse af pårørendegrupper, sorgbearbejdning m.v.

---

²² Indfases i 2022 efter rekrutteringsproces

Rekrutteringsinitiativer på børneområdet

På ældreområdet anvendes en række rekrutteringsinitiativer i form af voksenelever, brancheskifttere og "spirerne" med succes. Også på dagtilbudsområdet opleves stigende rekrutteringsudfordringer, og forligspartierne ønsker at undersøge mulighederne for at afprøve lignende metoder på dagtilbudsområdet.

Proces vedr. Langmarkskolen

Som en del af udviklingsplanen for Sundparken frem mod 2030 skal Langmarkskolen flytte, og der skal bygges boliger på matriklen. Forligspartierne ønsker, at der igangsættes en proces for den fremtidige placering af Langmarkskolen for at sikre velegnede rammer for at drive en moderne og attraktiv skole af høj kvalitet for børnene i Langmarkskoledistriktet. Rammerne skal understøtte skolens profil som idræts- og bevægelsesskole, og der skal være gode og varierede læringsmiljøer til formidling, fordybelse og dialog til gavn for alle børn.

Forligspartierne ønsker, at der bliver afsøgt forskellige muligheder for placering af skolen, bl.a. om det er muligt at forblive på en del af matriklen, mens der bygges boliger på resten. Skolebestyrelsen, skolens ledelse og medarbejdere indgår naturligt i processen.

Elitesport og skolegang

Langmarkskolen har stort fokus på at sikre gode muligheder for at kombinere elitesport med skolegang. Ambitionen er, at eleverne skal opleve en sammenhængende hverdag, hvor der er plads til at dyrke sport på højt niveau uden at gå på kompromis med skolen. Erfaring viser, at elitesportsudøvere er mere motiverede i skolearbejdet, når skoleskemaet kombineres med mulighed for at dyrke den store passion. Aktuelt er der et stærkt samarbejde inden for fodbold, men det er ambitionen, at der på sigt skal være samme muligheder for flere forskellige sportsgrene. Forligspartierne er enige om at sikre fleksible undervisningsmuligheder med 0,3 mio. kr. årligt.

Stærk kulturprofil på Horsens Byskole

Med indvielsen af Kulturstationen i nyt format har Horsens Byskoles afdeling Kildegade en oplagt mulighed for at skabe en ny og stærk kulturprofil, der kan gøre skolen til et stærkere valg i lokalområdet og være med til at styrke den kreative læring hos nuværende og kommende elever. En styrkelse af det eksisterende samarbejde mellem folkeskolen og kulturskolerne vil understøtte ambitionen om at udvikle, udfordre og samtænke undervisningen i de kreative fag i folkeskolen. Kulturprofilen kan ses som et foregangsprojekt, der på sigt kan inspirere alle skoler i Horsens Kommune i arbejdet med kreative læreprocesser. Til at understøtte udviklingen af den kreative profil afsætter forligspartierne 0,4 mio. kr. årligt.

Ny profilskole inden for håndværk og andre praktiske fag

Ligesom Kildegade og Langmarkskolen har særlige profiler inden for henholdsvis kultur og eliteidræt, ønsker forligspartierne, at mulighederne og behovet for at etablere en skole, hvor der kan fokuseres særligt på håndværk og andre praktiske fag, skal drøftes med erhvervslivet og fagbevægelsen i regi af HORSSENS ALLIANCEN. Ambitionen er, at der skal være et tæt samarbejde med virksomheder og gode muligheder for, at eleverne kan supplere skolegangen

med praktisk virksomhedspraktik af forskellige karakterer.

I dialog med skolerne afklares det, hvem der kunne have interesse i at arbejde med en ny praktisk profil. Alle kommunens folkeskoler skal fortsat kunne tilbydes skolegang uden særlige fokusområder og profiler for de elever, der ønsker det.

Digital dannelse i folkeskolen

Børn og unge stifter tidligt bekendtskab med de sociale medier. Derfor er der behov for at temasætte digital dannelse og mobning på nettet. I regi af Børne- og Uddannelsesudvalget skal der i 2022 udarbejdes en ny it-strategi for skolerne i Horsens. Strategien skal forholde sig til praktiske og pædagogiske forhold omkring brug af it i undervisningen, herunder datasikkerhed. Strategien skal omhandle både hardware og software. Strategien skal efter vedtagelsen ligge frit tilgængeligt på Horsens Kommunes hjemmeside vedr. folkeskolen.

Strategien skal gøre det klart, at Horsens Kommune hverken kræver eller forventer, at elever medbringer egen computer eller andet udstyr til brug i undervisningen, men at det er en frivillig mulighed for elever i folkeskolen at medbringe eget IT-udstyr. Skolen stiller tidssvarende udstyr til rådighed for elever, som ikke medbringer egen pc eller tablet, og undervisningen er tilrettelagt, så det på ingen måde vil påvirke læringsudbyttet negativt, hvis man vælger at benytte skolens it-udstyr. Det meldes klart ud til alle folkeskoler, at den nuværende BYOD-strategi ikke betyder, at kommunen kræver eller forventer, at elever medbringer egen pc eller andet IT-udstyr, men alene at det er en frivillig mulighed. Alle folkeskoler i Horsens Kommune skal sørge for, at der hvert år informeres om dette til alle forældre i folkeskolen i Horsens kommune.

Værktøj til ordblinde

Der gøres en stor og vigtig indsats for at hjælpe børn og unge, der er ordblinde. Med den rette støtte og moderne hjælpemidler er der gode forudsætninger for at klare sig godt igennem skolegangen. Forligspartierne ønsker, at Horsens Kommune hele tiden skal holde sig opdateret på nye hjælpemidler. Konkret skal mulighederne for at anvende læseværkstøjet Hero undersøges.

Læring fra COVID-19

Forligspartierne ønsker, at alle positive erfaringer fra COVID-19 ift. aflevering af børn, hygiejne, personlig mestring, nye læringsmiljøer, udeliv, skoledagens længde, virtuel undervisning og undervisning af elever med særlige behov fastholdes og indgår i den løbende dialog mellem frontpersonalet, den kommunale forvaltning og de politiske beslutningstagere.

Studiebyen Horsens

Forligspartierne ønsker at fremme synergien på tværs af uddannelser for at udvikle uddannelsesmiljøer, der kan understøtte erhvervsudviklingen og tiltrække investeringer, flere studerende og talenter til byen. Derfor afsættes 0,5 mio. kr. årligt til aktiviteter, der skal fremme Horsens som studieby. Midlerne udmøntes i dialog med Uddannelsesrådet, og der lægges op til medfinansiering fra uddannelsesinstitutionerne.

Nye daginstitutioner i vækstområder

Børnetallet i Horsens Kommune er fortsat i vækst, og derfor vil der i de kommende år være behov for at bygge nye daginstitutioner – særligt i de store vækstområder. I perioden 2022-2025 etableres derfor nye daginstitutioner i Egebjerg-skoleområdet, i midtbyen ved Campus og i sydbyen. Samtidig permanentgøres midlertidige pladser i Lund og Bankager. Desuden udbygges daginstitutionskapaciteten i Hovedgård og Østbirk, og der etableres produktionskøkken i Bankager i 2022.

Forligspartierne er enige om, at der i sydbyen konkret bygges ny daginstitution i Højvang tæt på naturen omkring Boller Overskov.

I Horsens Kommune har alle daginstitutioner fokus på arbejdet med børnenes naturforståelse, forståelse af naturfænomener samt leg og læring i naturen. Byrådet ønsker, at de nye daginstitutioner i Bygholmbakker, Nørrestrand og Højvang får en helt særlig naturprofil. Endelig er forligspartierne enige om, at der skal ske en opgradering af udearealerne ved dagtilbud og skoler. Også her skal mulighederne for mere "vilde" grønne områder indtænkes.

Udbygning af folkeskoler

Også på skoleområdet betyder det stigende børnetal, at der er behov for at udvide kapaciteten. Det gælder på skolerne i Lund, Egebjerg og i sydbyen. På folkeskoleområdet udbygges Lundskolen fra 2 til 3 spor, og Egebjergskolen udbygges med 6-8 klasselokaler. Samtidig skal processen omkring det tidligere gymnasium på Højen 1 være med til at sikre tilstrækkelig kapacitet i sydbyen, herunder på specialundervisningsområdet. Det skal samtidig afdækkes, om der er behov for et nyt, højt specialiseret undervisningstilbud.

For at sikre plads til børn i alle aldre både på den korte og den længere bane, i takt med at Horsens Kommune vokser, løftes Børne- og Uddannelsesudvalgets anlægsramme til i alt ca. 500 mio. kr. i investeringsperioden.

Aflastnings- og døgnpladser til børn med handicap

Horsens Kommune ønsker at kunne tilbyde børn og unge gode lokale tilbud – ikke mindst de børn og unge, der har særlige behov. Det samme gælder for deres familier og netværk. Forligspartierne er derfor enige om, at denne målgruppe skal have mulighed for at bo i et døgntilbud tæt på deres netværk eller modtage aflastning tæt på familiens hjem.

I de senere år er behovet for denne type tilbud steget, og Horsens Kommunes egne tilbud oplever en stor efterspørgsel. Derfor skal Børne- og Uddannelsesudvalget igangsætte en analyse senest i 2023 af behovet for aflastnings- og døgnpladser til børn og unge med handicap.

Flere naturbusser, vilde legepladser og røgfrie legepladser

Naturbusser er ekstra kvadratmeter på hjul, der både giver fleksibel kapacitet og samtidig giver rigtig mange børn mulighed for at komme ud og udforske naturen. Samtidig er der mere plads og luft til de børn, som bliver tilbage i institutionen. Derfor ønsker forligspartierne, at der skal indkøbes yderligere to busser inden for Børne- og Uddannelsesudvalgets ramme.

Samtidig ønsker forligspartierne, at der i Horsens Kommunes dagtilbud i de kommende år arbejdes med at skabe "vilde legepladser", hvor der er fokus på at øge og styrke biodiversiteten på dagtilbuddenes udearealer. Etableringen af og det pædagogiske arbejde med "vilde legepladser" kan understøtte både biodiversitetsmålet om en rigere natur på de kommunale arealer, og samtidig har børns ophold i vild natur stor betydning for deres trivsel, leg og læring.

Ud over de vilde legepladser skal der konkret ske en renovering af legepladsen ved Højvangskolen. Børne- og Uddannelsesudvalget skal i dialog med skolen afdække ønsker og behov.

Samtidig er forligspartierne enige om, at Kultur- og Civilsamfundsudvalget skal prioritere 275.000 kr. til medfinansiering af legeplads i Østerhåb.

Endelig er forligspartierne enige om, at alle kommunale legepladser i Horsens Kommune skal være røgfrie fra juli 2022.

2.2. Velfærd og sundhed

Flere hænder i ældreplejen

Som en del af Finansloven sker der et løft af både antallet af medarbejdere og kompetenceniveauet for en stor gruppe ansatte i ældreplejen. I Horsens Kommune forventes således ca. 6,5 mio. kr. svarende til ca. 13-15 nye fuldtidsmedarbejdere. Forligspartierne anerkender, at løftet skal resultere i både flere medarbejdere – bl.a. via Jobcentret – og at nuværende ufaglærte medarbejdere gives mulighed for at tage SOSU-uddannelsen.

Nye veje i hjemmepleje

Flere og flere har brug for en velfungerende hjemmepleje for at få hverdagen til at fungere, og samtidig bliver borgernes behov stadig mere komplekse og forskelligartede. Det ændrer dog ikke på, at Horsens Kommune har store ambitioner for udviklingen af hjemmeplejen. Forligspartierne er derfor enige om, at området skal løftes, og at der skal arbejdes med en ny tilgang til, hvordan hjemmeplejen organiseres og arbejder.

Først og fremmest skal der være mere tid til samvær. Tid til samtale eller til at holde i hånd, når nærheden er vigtig. Derfor afsættes der finansiering til at løfte serviceniveauet, således at der kommer flere hænder i hjemmeplejen, og så hver enkelt medarbejder får mere tid til den enkelte borger, når der er behov for det. På den måde skal der gives tid til, at medarbejderne kan arbejde mere selvstændigt og i dialog med borgerne om den enkeltes ønsker og behov. Der prioriteres konkret 1 mio. kr. indenfor rammen til en udvidelse af klippekortsordningen og til flere muligheder efter borgernes individuelle ønsker. Eventuelt uforbrugte klip anvendes til andre samværsaktiviteter på ældreområdet.

Der afsættes 15 mio. kr. til formålet, herunder en opprioritering af nattevagten med 2,5 mio. kr. med henblik på at frigøre ressourcer til dagtimerne. Finansieringen indføres i løbet af 2022 efter MED-proces og implementering.

Velfærds- og Sundhedsudvalget skal i første halvår af 2022 igangsætte en proces i MED-systemet og sammen med FOA, der skal forholde sig til udmøntningen af den nye finansiering og komme med anbefalinger til en model for, hvordan afprøvningen af nye arbejdsmåder kan foregå. Arbejdet kan fx lade sig inspirere af den hollandske Buurtzorg-model til at arbejde med større frihed, mere dialog, plads til faglighed og øget grad af kontinuitet for borgeren.

Udviklingen i det nære sundhedsvæsen

Den borgernære sundhedsindsats er en kompleks opgave, som kræver gode kompetencer hos den enkelte medarbejder. Samtidig er der både stigende behov og efterspørgsel efter hjælpen, hvilket særligt ses hos kommunens hjemmesygepleje, akutpladser, rehabiliteringspladser og genoptræningsindsats.

Forligspartierne ønsker at fastholde fuldt fokus på den vigtige sundhedsindsats for at forbedre sundheden blandt borgerne i Horsens fx gennem sundhedsfremmende indsatser som rygestopkurser, træning og rehabilitering.

Samtidig anerkender forligspartierne den store og fagligt stærke indsats, som kommunens medarbejdere yder, ligesom der er bevidsthed om, at der på tværs af hele landet er rekrutteringsudfordringer ift. at tiltrække de sundhedsfaglige kompetencer, der skal til for at løfte opgaven.

Forligspartierne ønsker derfor at styrke indsatsen for at skabe gode arbejdsvilkår for alle medarbejdere på området, så bl.a. vikarforbrug og sygefravær kan reduceres. Dette skal ske i samarbejde med MED-systemet, FOA og Dansk Sygeplejeråd.

Samtidig skal Horsens Kommune, Horsens Uddannelsesråd, lokale udbydere af professionsuddannelser og relevante faglige organisationer igangsætte et samarbejde om de store velfærdsuddannelser og rekruttering til området.

Der afsættes i alt 3 mio. kr. årligt i tre år³ til at understøtte arbejdet, herunder rygestopkurser.

Aktivitets- og cafétilbud på ældreområdet

De lokale aktivitets- og cafétilbud til ældre i Horsens Kommune er vigtige i arbejdet mod ensomhed blandt ældre borgere og er afgørende for den sociale sammenhængskraft hos ældre i kommunens forskellige lokalsamfund. Derfor har Horsens Kommune gennem flere år prioriteret tilbuddene – senest med udbygningen af aktivitetscentret på Egebakken i Egebjerg – og forligspartierne er enige om, at området skal styrkes yderligere.

Forligspartierne ønsker derfor, at Velfærds- og Sundhedsudvalget gennemfører en analyse af kapaciteten og udbygningsmulighederne på de forskellige aktivitets- og cafétilbud i kommunen, herunder, om der er et tilstrækkeligt antal daghjemsplasser. Samtidig er forligspartierne enige om allerede nu at igangsætte en proces, hvor den udfasede demensafdeling på Åpark Centret i Horsens midtby konverteres til et aktivitetscenter til gavn for byens seniorer. Der afsættes 4 mio. kr. i 2022 og 1,5 mio. kr. i 2023 til frikøb og ombygning.

Endelig ønsker forligspartierne, at der i kølvandet på COVID-19 igangsættes en proces sammen med de frivillige og centerrådene for at få endnu flere til at bruge aktiviteterne og de åbne caféer, så de kommer til at summe af liv.

Attraktive ude- og opholdsarealer

Forligspartierne er optagede af, at fællesarealer samt ude- og opholdsarealer, hvor ældre opholder sig, er tidssvarende. Derfor skal der i dialog med boligforeningerne ses på mulighederne for at opgradere disse.

Udfasning af egenbetaling på sygeplejeartikler

En række borgere udskrives i dag fra sygehuset, mens de stadig har brug for sygepleje, og i disse situationer har den enkelte selv ansvaret for at indkøbe de sygeplejeartikler, der er behov for i forbindelse med plejen. Forligspartierne ønsker at understøtte borgere i denne

---

³ Indfases i 2022 efter rekrutteringsproces

situation, så de udelukkende kan fokusere på deres helbred, og er derfor enige om at afsætte 0,3 mio. kr., der skal sikre gratis sygeplejeartikler i forbindelse med hospitalsudskrivninger.

Diætist til borgere i eget hjem

Mange borgere udskrives i dag hurtigere fra sygehusene og vender tidligere tilbage til eget hjem, hvor en del lever med kroniske sygdomme og andre udfordringer, såsom synkebesvær, manglende appetit eller manglende viden om korrekt ernæring. Ernæring spiller en stor rolle for rehabilitering, og for lidt eller forkert ernæring kan have store helbredsmæssige konsekvenser for denne gruppe af mennesker. Derfor er forligspartierne enige om årligt at afsætte 0,5 mio. kr. til ansættelsen af en diætist i hjemmeplejen, der kan være med til at sikre den korrekte ernæring for den enkelte.

Øget fokus på hygiejne og rengøring

I forbindelse med COVID-19 er der sket meget læring og indarbejdet mange nye rutiner og vaner. Forligspartierne er enige om, at der skal være fokus på at fastholde og videreudvikle den gode læring vedr. rengøring og hygiejne.

Bruger- og pårørenderåd

Et aktivt og selvstændigt liv kræver, at man har indflydelse på de forhold, der påvirker ens dagligdag, og i Horsens Kommune spiller bruger- og pårørenderåd i tilknytning til plejehjem m.v. en vigtig rolle i, at ældre og udsatte bliver hørt og inddraget. Forligspartierne anerkender bruger- og pårørenderådernes vigtige rolle og ønsker, at Velfærds- og Sundhedsudvalgets skal drøfte, hvordan rådene i højere grad kan få indflydelse på at sikre en god hverdag på plejecentrene. Dette skal ske i dialog med Seniorrådet og med inddragelse af erfaring fra andre kommuner. Samtidig afsættes 0,2 mio. kr. til konkrete projekter, der skal styrke arbejdet med pårørende.

Ensomme ældre

Ensomhed er et stigende problem blandt ældre, og forligspartierne ønsker, at der skal gøres en særlig indsats for at motivere frivillige til at starte sociale aktiviteter for ældre. I regi af Sund By og Alder Bedst etableres derfor en pulje, der kan søges af frivillige, der ønsker at starte sociale aktiviteter for ældre. Der afsættes 100.000 kr. til formålet.

Udvidet "spireordning"

De seneste år har man afprøvet en række rekrutteringsinitiativer i form af vokselever, brancheskifttere og "spirerne" med succes. Forligspartierne ønsker at undersøge, om ordningen kan udvides til også at omfatte pensionister, flexjobbere m.v.

Ældre- og Handicap-Summit

Forligspartierne ønsker at sætte endnu mere fokus på det gode live for både seniorer og mennesker med handicap og er derfor enige om at gennemføre en temakonference i regi af Horsens Summit og Alder Bedst. Konferencen skal gennemføres og planlægges i samarbejde med borgere, pårørende, organisationer og andre interessenter på området og afvikles i samarbejde med partnerskabet bag Horsens Summit.

Kirkens Korshær

Kirkens Korshær i Horsens yder en stor indsats for kommunens udsatte borgere – bl.a. særligt for unge hjemløse. Det er en vigtig indsats, og derfor er forligspartierne enige om at permanentgøre det ekstraordinære tilskud Kirkens Korshær med 100.000 kr. Velfærds- og Sundhedsudvalget skal gennem dialog med Kirkens Korshær sikre, at midlerne anvendes til aktiviteter i relation til varimestuen.

Det specialiserede socialområde for voksne

I de fleste danske kommuner er økonomien på det specialiserede socialområde for voksne udfordret af stigningen i antallet af borgere, der har behov for hjælp, at behovene er større end tidligere, og at der er brug for hjælp i længere tid. Samtidigt gør dyre enkeltsager det svært at planlægge og kan være årsag til store udsving i udgifterne. Disse udsving er forligspartierne enige om at håndtere inden for servicerammebufferen.

Udviklingen på det specialiserede socialområde stiller dog krav til, at der findes nye løsninger på, hvordan støtten fortsat kan leveres på et højt fagligt niveau, mens økonomien gøres mere effektiv. Derfor er forligspartierne enige om, at Velfærds- og Sundhedsudvalget igangsætter udarbejdelsen af en handleplan for at udvikle indsatserne til målgrupperne.

Blandt de tiltag, der kan indgå i en handleplan, peger forligspartierne eksempelvis på en yderligere prioritering af den tidlige og forebyggende indsats eller opprioritering af bostøtteindsatsen i borgerens eget hjem. Sidstnævnte kan være med til at sikre, at færre får behov for et botilbud og i stedet kan fastholde deres egen bolig i deres lokalmiljø.

Forligspartierne noterer sig desuden, at den allerede igangsatte udbygning af voksenhandicapområdet med flere botilbudspladser til målgruppen vil kunne bidrage til, at området samlet set bliver mere økonomisk robust.

Servicehunde

Servicehunde har primært været kendt som en hjælp til borgere med synshandicap, men brug af servicehunde kan også have en gavnlig effekt for borgere med eksempelvis psykiske funktionsnedsættelser – ikke mindst for større børn og unge. Derfor ønsker forligspartierne, at det skal undersøges, om anvendelsen af servicehunde med fordel kan udbredes til flere borgere.

Nye botilbud til voksne med handicap

Byrådet har med budget 2021-2024 godkendt etableringen af 22 nye handicapvenlige boliger i Ny Havnegade i Horsens. Boligerne målrettes voksne borgere med fysiske og psykiske handicap og er klar til indflytning i 2022.

Forligspartierne er desuden enige om, at der skal etableres 12-18 handicapvenlige boliger i Østergade i Horsens. Målgruppen for boligerne er primært unge voksne med udviklingshæmning, der ønsker at kunne bo i deres lokalsamfund som alternativ til et botilbud uden for kommunen.

Med henblik på at kunne tilbyde borgere i Horsens Kommune med handicap en bolig tæt på deres familie og netværk skal der desuden arbejdes på at etablere yderligere 50-60

handicapvenlige inden for fem år, således at der over en årrække etableres 100 nye handicapvenlige boliger. Arbejdet med de første boliger igangsættes allerede i 2022.

Der skal i den forbindelse kigges på, om det er muligt at opføre et antal handicapvenlige boliger i Søvind, herunder om der kan skabes det fornødne plangrundlag.

Flere plejeboliger

Der bliver stadigt flere borgere i målgruppen af 80+ årige, og det kalder på flere plejeboliger. Velfærds- og Sundhedsudvalget skal derfor igangsætte en analyse, der klarlægger, hvilke muligheder der er for at konvertere ældreboliger, som er etableret i tilknytning til eksisterende plejecentre, eller for at udbygge med yderligere plejeboliger samme sted. Herved vil især mindre plejecentre kunne blive fagligt og økonomisk mere robuste, og flere borgere vil kunne tilbydes en plejecenterplads tæt på deres lokalsamfund. I forlængelse af denne analyse vurderes behovet for at genåbne og eventuelt udvide ældrecentret i Hatting som plejecenter.

Velfærds- og Sundhedsudvalget skal samtidig igangsætte en analyse af, hvordan nye plejeboliger påvirker de aktiviteter, der er omkring plejecentrene. Dette gælder fortrinsvis den madproduktion, der sker i kommunens tre storkøkkener på området.

Ældrevenlige boliger i lokalområdet

I de senere år har Horsens Kommune – i dialog med de lokale almene boligorganisationer – arbejdet for at skabe bedre muligheder for, at ældre kan blive i deres lokalområde, når behovet for en mere ældrevenlig bolig opstår. Den mulighed er afgørende for mange ældre, da det er i lokalområdet, de har den bedste mulighed for at leve et godt og trygt liv med stærke relationer.

Forligspartierne noterer sig, at udviklingen har været positiv, og at der de seneste år er bygget ældrevenlige boliger i en række lokalområder i Horsens Kommune, herunder Lund og Egebjerg. I 2021 igangsættes derudover byggeri af ældrevenlige boliger i Sejet, Østbirk og Endelave – og i 2022 i Hatting.

Samtidig ønsker forligspartierne, at der senest i 2023 igangsættes byggeri af 10-20 yderligere ældrevenlige boliger i henholdsvis Gedved og Hovedgård. Desuden ønsker forligspartierne, at mulighederne for at etablere nye boligformer til ældre – fx blandede boliger på tværs af generationer – drøftes med boligforeningerne. F.eks. med erfaring fra Generationernes Hus i Aarhus.

Boliger til hjemløse

Forligspartierne er enige om, at der fortsat skal være fokus på strategien Housing First, der skal sikre boliger til hjemløse. Ikke mindst i forhold til unge er der brug for indsatsen. Derfor skal der etableres flere prisvenlige boliger i Horsens. Ambitionen er, at der i de kommende år skal etableres 100 boliger med en husleje på højst 5.000 kr. Samtidig er det forligspartiernes ambition, at der også skal findes boliger i Horsens Kommune med en husleje på højst 3.700 kr.

Psykiatriens Hus

Flere kommuner har i samarbejde med regionerne etableret et "psykiatriens hus", der fysisk samler flere dele af den regionale behandlingspsykiatri og den kommunale socialpsykiatri med det formål at sikre sammenhæng og nytænkning i den hjælp og behandling, der udgør en samlet indsats for psykisk sårbare borgere. En vigtig dimension heri er at skabe et fundament for, at nye og tættere samarbejdsrelationer opbygges og udvikles sammen med relevante frivilligorganisationer inden for området. Der er generelt gode erfaringer med, at samlingen gavner borgernes rehabiliteringsmuligheder.

Forligspartierne ønsker at afsøge mulighederne for – i et samarbejde med Region Midtjylland – at etablere et "psykiatriens hus" i Horsens Kommune, herunder afklaring af de fysiske rammer.

3. BESKÆFTIGELSE OG ERHVERV

3.1. Beskæftigelse

COVID-19 har det seneste år sat et tydeligt præg på arbejdsmarkedet og på beskæftigelsesindsatsen. Ledigheden er steget, men effekten har ikke været så negativ som frygtet, og mange målgrupper har klaret sig bedre end forventet. I de kommende år skal beskæftigelsesindsatsen fastholde den kurs, der har fået området godt gennem COVID-19, men samtidig have et særligt fokus på de målgrupper, der har været hårdt ramt af COVID-19 – de unge, de sygemeldte og de langtidsledige.

Langsigtet ramme for beskæftigelsesindsatsen

Med budgetaftale 2020 og beskæftigelsesplan 2020-2021 er der sat en ambitiøs og langsigtet ramme for beskæftigelsesindsatsen de kommende år. Således skal udviklingen i alle målgrupper i den kommunale beskæftigelsesindsats ligge på niveau med eller være bedre end udviklingen på landsplan senest i 2023. Det samme skal udgifterne til beskæftigelsesindsatsen, og der skal realiseres en besparelse på forsørgelsesudgifterne på 6,25 mio. kr. årligt frem mod 2023. Forligspartierne videreførte målene i budgetaftale 2021.

Regeringens aftale om retten til tidlig pension (Arne-pensionen) forventes i de kommende år at kunne udfordre økonomien på beskæftigelsesområdet, idet finansieringen skal findes via yderligere tilpasninger i den kommunale beskæftigelsesindsats. Udmøntningen er endnu ikke afklaret. På den baggrund er forligspartierne enige om, at det i 2022 fortsat skal være målene i budgetaftale 2020, der arbejdes efter.

Konkret er der dog ny lovgivning på vej på beskæftigelsesområdet, og Beskæftigelses- og Integrationsudvalget skal have forelagt en plan for implementering af den nye lovgivning, herunder den fremskudte beskæftigelsesindsats ift. geografiske områder, hvor arbejdsløsheden er særlig høj, bl.a. hos borgere med anden etnisk baggrund end dansk og andre grupper. Forligspartierne anerkender, at der på den baggrund kan blive behov for at genbesøge finansieringen til den aktivitetsbestemte beskæftigelsesindsats.

Styrket fokus på de unge

COVID-19 har ramt de unge hårdt, og mange har haft svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Det betyder, at der er behov for en styrket ungeindsats.

Forligspartierne er enige om, at Ungdomscentret skal arbejde på at få etableret et stærkt netværk omkring de unge, hvor udvalgte virksomheder, uddannelsesinstitutioner og skoler forpligter sig til at hjælpe de unge godt videre i deres job- og uddannelsesvalg. Med inspiration fra Hjørringmodellen, der har vist gode resultater, skal Ungdomscentret sikre netværksdannelsen, og at der altid er en fast kontaktperson (ungeguider) for den unge og de involverede parter.

Fokus på unges job- og karrieremuligheder

I de kommende år forventes efterspørgslen på kvalificeret arbejdskraft at stige. Samtidig har flere unge svært ved at få foden inden for på arbejdsmarkedet, når de er færdige med deres

uddannelse. For at øge arbejdsudbuddet og understøtte de studerendes overgang fra studie til job, ønsker forligspartierne at skabe et øget fokus på unges job- og karrieremuligheder i det lokale erhvervsliv.

Studiejobs- og praktikker er i den forbindelse vigtige redskaber til at give studerende og dimittender det netværk og den erfaring, der skal til for at skabe en vej ind på arbejdsmarkedet, og i samme omgang giver det virksomhederne et bedre indblik i de kompetencer, der uddannes og er til rådighed lokalt. Forligspartierne ønsker derfor at styrke koblingen mellem uddannelsesmiljøet og det lokale erhvervsliv gennem et konkret, forpligtende samarbejde med Construction Center Denmark, VIA, BusinessHorsens m.fl. om studiejobs- og praktikker bl.a. på den kommende Studieby Portal. Samarbejdet skal også have fokus på konkrete indsatser, som forbereder studerende til praktik og første job i lokale virksomheder, samt indsatser der øger virksomhedernes kendskab til de studerendes kvalifikationer, herunder mentorordninger og håndholdte indsatser.

Styrket fokus på efter- og videreuddannelse efter COVID-19

Langtidsledigheden blandt a-dagpengemodtagere er mere end fordoblet som følge af COVID-19. Dertil kommer, at der blandt de unge er en høj dimittendledighed. Det betyder, at det bliver endnu vigtigere for Jobcentret og Ungdomscentret, at der arbejdes intensivt med at sikre, at de ledige får et godt afsæt for at komme i job.

Forligspartierne er enige om, at dette skal gøres gennem et styrket fokus på efter- og videreuddannelse i form af en uddannelsesambassadør, der kan oparbejde viden og formidle viden om de muligheder, der er for efteruddannelse og kompetenceudvikling.

Et større socialt ansvar

HORSSENS ALLIANCEN og Jobtaskforcens Strategi for Socialt Ansvar appellerer til, at alle virksomheder tager et medansvar for de mennesker, der er på kanten af arbejdsmarkedet. Strategien er mere aktuell end nogensinde. Forligspartierne er fortsat enige om, at Horsens Kommune som arbejdsplads skal være med til at løfte det store ansvar for at skabe småjobs og fleksjobs – og samtidig inspirere flere virksomheder til at gøre det samme.

Samtidig kan der være behov for at hjælpe virksomhederne til at gøre det lettere at tage ansvar – f.eks. ifm. sygemeldinger. Derfor skal jobcenteret indgå i dialog med virksomhederne om, hvordan samarbejdet omkring bl.a. sygefravær kan gøres mere enkelt.

En fleksibel arbejdsplads

Horsens Kommune er en stor arbejdsplads med ansvar for medarbejderes trivsel og arbejdsmiljø. Derfor ønsker forligspartierne, at MED-systemet forholder sig til, om kommunens seniorpolitik og familiepolitik giver fleksible rammer for medarbejderne. Målet skal være, at seniorer kan bidrage i længere tid, og at småbørnsforældre har mere fleksible rammer.

Samtidig skal det i kølvandet på Covid-19 afdækkes, om erfaringerne med øget hjemmearbejde og fleksibilitet med fordel kan udnyttes til at sikre øget trivsel fremadrettet. Forligspartierne ønsker, at MED-systemet skal forholde sig og komme med anbefalinger ift. om

det giver mening at anvende nye og mere fleksible arbejdsformer – f.eks. 4-dages arbejdsuge o.l. – ud fra både et borgerperspektiv og et medarbejderperspektiv.

Røgfri arbejdsplads

Forligspartierne er enige om, at Horsens Kommune skal arbejde hen mod at blive en røgfri kommune. For at sikre en fleksibel overgang indføres fra 1. januar 2023 efter Kræftens Bekæmpelses anbefalinger delvis røgfrihed på alle kommunale arbejdspladser, hvor der ikke allerede er gældende lovgivning.

3.2. Erhverv

Horsens er en stærk erhvervskommune i rivende udvikling. Der bliver flere og flere horsensianere, og det er især mennesker i den arbejdsdygtige alder, der vælger at flytte til. Mange lokale virksomheder investerer og bygger nyt, og i 2020 valgte 274 nye virksomheder at flytte til Horsens fra en anden kommune. En fremgang på mere end 20%. Det kunne ses i det kommunale jordsalg, hvor Horsens i 2020 var den kommune i Danmark, der solgte både mest bolig- og erhvervsjord.

I en tid, hvor årgangene bliver mindre, og det på landsplan bliver sværere at rekruttere kvalificeret arbejdskraft, er den positive befolkningstilvækst i Horsens Kommune utrolig vigtig. Men befolkningstilvæksten alene ser ikke ud til at kunne imødegå den fulde efterspørgsel efter arbejdskraft. Automatisering og digitalisering er en anden del af svaret, men udgør i sig selv heller ikke hele løsningen. Udfordringen er stor og kræver fælles indsats på tværs af alle arbejdsmarkedets parter – ikke mindst uddannelsesinstitutionerne. Derfor ønsker forligspartierne, at HORSENS ALLIANCEN skal drøfte, hvordan man i fællesskab kan identificere løsninger og nye modeller, der kan imødegå udfordringen med arbejdskraft på alle områder af samfundet.

Detailhandlen i Horsens Kommune har det modsat mange andre steder generelt godt. Siden 2014 er der kommet både flere og større butikker, samtidig med at butikssættningen er steget. Opfindsomheden, virkelysten og øjet for en ny god forretning trives således stadig i Horsens Kommune på trods af COVID-19.

Samtidig er der mange spændende initiativer, der peger fremad og skal sætte endnu mere fart på den positive udvikling. Herunder åbningen af det nye Campus, der kommer til at samle og uddanne fremtidens arbejdskraft, innovationsmiljøet omkring Construction Center Denmark og valget af Horsens som værtsby for Global Entrepreneurship Week 2021.

Derudover er der fuld tryk på indsats, som skal få endnu flere til at flytte til Horsens, forbedre kommunens erhvervsservice, salg af erhvervsjord og i hele taget styrke Horsens Kommune som et godt sted at etablere, drive og udvikle sin virksomhed.

Forligspartierne er enige om, at der er tale om en overordentlig positiv udvikling, som skal fastholdes i de kommende år gennem målrettede indsats og stærke samarbejder med virksomhederne – bl.a. i regi af HORSENS ALLIANCEN. Det skal bl.a. ske gennem stærk

erhvervsservice, højt niveau for salg af erhvervsjord og et generelt fokus på at udvikle Horsens Kommune som et godt sted at etablere, drive og udvikle sin virksomhed.

Servicetjek af erhvervsstrategi

Horsens Kommunes erhvervsstrategi "Fælles om fremtiden" blev udarbejdet i 2017. Strategien er stadig en stærk strategisk ramme om udviklingen af Horsens som en stærk og dynamisk erhvervskommune igennem et vedvarende fokus på gode rammebetingelser, iværksætteri, digitalisering og teknologi.

Verden og Horsens har dog også forandret sig siden 2017. Bl.a. fylder den grønne omstilling i erhvervslivet meget mere, ligesom vigtigheden i at have levende handelsbyer og en velfungerende detailhandel er kommet endnu mere i fokus i Horsens Kommune.

Forligspartierne ønsker derfor, at kommunes erhvervsstrategi får et servicetjek og justeres i forhold til de behov og udviklingsmuligheder, som erhvervslivet i Horsens Kommune står overfor i fremtiden. Forligspartierne er enige om, at iværksætteri fortsat skal være centralt i en kommende erhvervsstrategi, og at Horsens skal være en magnet for både iværksættere og nye ideer. Arbejdet igangsættes af det nye byråd i 2022 og sker bl.a. gennem en inddragende proces med alle relevante parter.

Grøn omstilling og digitalisering

To af de områder, der bliver helt afgørende for virksomhederne i fremtiden, er den grønne omstilling og digitalisering. Forligspartierne ønsker at understøtte virksomhedernes omstilling, og der afsættes derfor i 2022 ekstraordinært et tilskud på 1,525 mio. kr. til BusinessHorsens, som samtidig skal arbejde videre med etableringen af AU Digital Transformation Lab samt understøtte virksomheder, der har brug for vejlednings- og støttemuligheder efter COVID-19.

Arbejdet med den grønne omstilling er helt centralt for den fremtidige erhvervsudvikling, og forligspartierne er enige om at arbejde målrettet med Dansk Industris 13 anbefalinger til kommuner om grøn omstilling. Arbejdet sker bl.a. gennem indsatser omkring klimaplanen i DK2020, der rummer en række vigtige partnerskaber med virksomheder, som repræsenterer Horsens Kommunes erhvervsmæssige styrkepositioner inden for industri, transport og logistik, landbrug og fødevarer samt byggeri og bolig.

Stærk detailhandel

Et godt handelsliv og spændende butikker er en vigtig forudsætning for at skabe attraktive og levende byer, hvor folk har lyst til at opholde sig, bo og komme på besøg. Detailhandlen er derudover en vigtig branche i Horsens Kommune med mange arbejdspladser, som samtidig er med til at uddanne mange unge mennesker.

Selvom detailhandlen i Horsens Kommune generelt har det godt, er branchen under forandring. Nethandel og ændrede forbrugsvaner betyder både nye udfordringer og nye muligheder for kommunens butikker. I samarbejde med City Horsens og Brædstrup Handel og Erhverv skal der derfor fortsat være fokus på initiativer, der styrker detailhandlen i Horsens Kommune. Herunder fortsættelse af detailhandelskampagnen, netværk og arrangementer for kommunens butikker med udgangspunkt i deres behov for forretningsudvikling samt fokus på at bringe allerede eksisterende støtte- og vejledningsmuligheder i spil.

Konkret ønsker forligspartierne desuden at afprøve den såkaldte BID-model i Horsens midtby, der i et geografisk afgrænset område – fx en enkelt gade eller i et bestemt kvarter – skaber et dedikeret netværk og samarbejde mellem private, civile og offentlige aktører om at sikre bedre, mere attraktivt og levende byrum, hvor boliger, handel, erhvervsliv, kultur, fritid og dagligliv kan blomstre. Målet er bl.a. at få flere til at handle lokalt og understøtte udlejning af eventuelle tomme butikslokaler. Arbejdet sker i tæt samarbejde med alle relevante aktører, herunder City Horsens.

Ansvarlige og grønne indkøb

Horsens Kommune er en stor virksomhed, der dagligt køber mange varer. Det giver et ansvar for, at indkøbene sker på en måde, der medvirker til at løse de mange udfordringer og problemstillinger i verden, som varernes værdikæder har indflydelse på. Eksempelvis gennem varernes påvirkning ift. klima og bæredygtighed.

Forligspartierne er optagede af, at Horsens Kommune i alle disponeringer sætter fokus på bæredygtighed og god etik, og det gælder også ift. kommunens indkøbspolitik. Forligspartierne ønsker derfor, at der udarbejdes et kommissorium for en indkøbspolitik, der nytænker kommunens indkøb med fokus på, hvordan de enkelte indkøb påvirker verden.

Det er en stor opgave, som kun kan løses i dialog med de virksomheder, som Horsens Kommune handler med. Kommissoriet skal derfor – med fokus på FN's Verdensmål – tage afsæt i det ansvar og de indflydelsesmuligheder, kommunen har som indkøber, og sætte rammerne for et endnu stærkere samarbejde med virksomhederne. Der afsættes 0,5 mio. kr. til formålet.

Social ansvarlighed

Arbejdet med social ansvarlighed – uddannelsesklausuler, sociale klausuler og arbejdsklausuler – bør fortsat spille en central rolle i forhold til kommunale udbud; dels for at sikre lige konkurrencevilkår i udbudssituationen, men også for at understøtte lokale arbejdspladser og danske løn- og arbejdsvilkår. Forligspartierne lægger derfor stor vægt på, at spørgsmålet om sociale klausuler indgår i dialogen med Dansk Byggeri.

Konkurrenceudsættelse

Forligspartierne er enige om, at det skal være Horsens Kommunes ambition at konkurrenceudsætte på niveau med landsgennemsnittet, hvorfor der skal være løbende fokus på at konkurrenceudsætte opgaver, hvor det giver mening ift. opgavens karakter samt økonomi og kvalitet. Forligspartierne er samtidig enige om, at konkurrenceudsættelser kræver politisk beslutning, og at de enkelte partier her kan forholde sig frit til, hvorvidt de vil tiltræde eventuelle projekter.

Fælles varedistribution

Kommunens mange forskellige leverandører bringer hver dag og hver for sig varer ud til kommunens mange skoler og institutioner. Antallet af kørte kilometer – og dermed CO-udslippet og trængsel – kan nedbringes, hvis kommunens leverandører leverer de pakkede varer til hver institution på ét og samme sted, hvorfra leverancerne til den enkelte

skole/institution bringes samlet ud. Omlægning af leverancerne til institutionerne er kompliceret på grund af håndtering, lagerbehov, arbejdsmiljø, indkøbsvaner etc. Der afsættes 1 mio. kr. i hvert af årene 2022 og 2023 til gennemførelse af et pilotprojekt i Horsens Kommunes eget regi. Projektet skal opsamle de nødvendige erfaringer, som kan anvendes i forbindelse med et kommende udbud af opgaven.

4. KULTUR OG FRITID

Horsens Kommune har et stærkt brand inden for kultur og oplevelser, der har spillet en afgørende rolle i kommunens transformation og vækst. Forligspartierne lægger stor vægt på, at der også fremover er et stærkt og varieret tilbud af kultur, oplevelser og fællesskaber i alle størrelser 365 dage om året og ønsker at investere i den fortsatte udvikling af både fysiske faciliteter, initiativer, arrangementer og events.

Derfor skal der i 2022 igangsættes en involverende proces med udarbejdelse af en ny kulturstrategi, der skal sætte retning for udviklingen i de kommende år.

FÆNGSLET

FÆNGSLET er en unik attraktion med internationalt format, som både borgere, brugere og besøgende med rette kan være stolte af, har hjemme i Horsens.

Med etableringen af Vestsalen er FÆNGSLET godt på vej mod en fremtidssikring som kulturelt fyrtårn og markant oplevelsesvirksomhed i Danmark, der både rummer et bredt anerkendt fængselsmuseum og samtidig huser store koncerter, festivaler og events.

Forligspartierne ønsker at anerkende den store indsats og de mennesker, det står bag FÆNGSLETs flotte udvikling – og er samtidig enige om, at FÆNGSLET i tiden efter COVID-19 skal cementeres som en turistattraktion i verdensklasse med endnu bedre rammer til fantastiske kulturoplevelser og events.

Kultur, sport og events

For at fastholde Horsens Kommunes position som førende inden for kultur, sport og events på et marked, hvor konkurrencen er stor, og hvor der konstant sker stor udvikling mange andre steder i landet, er der behov for at se på de fysiske rammer for kultur, sport og events i Horsens.

Med ambitionen om fortsat at kunne tiltrække store koncerter, events og sportsarrangementer ønsker forligspartierne, at der i samarbejde med relevante samarbejdspartnere i bl.a. FORUM, Horsens & Friends m.fl. igangsættes et analysearbejde, der skal undersøge behov og muligheder for at etablere en ARENA med plads til minimum 17.000 tilskuere, så der i endnu højere grad kan gennemføres store arrangementer og indendørs koncerter. Anlægget skal kunne funktionsopdeles til daglig brug af kommunens mange foreninger.

Ligeledes skal mulighederne for at etablere en koncertplads for op til 50.000 mennesker undersøges. Og endelig skal analysen undersøge mulighederne for at etablere et ambitiøst streetsportsanlæg. Analysen skal bl.a. forholde sig til spørgsmålet om finansiering, hvor det forudsættes, at ekstern finansiering indgår både ift. arena, koncertplads og streetsportsanlæg.

Forligspartierne ønsker desuden at få afdækket, om der i Horsens Kommune er behov for et koncertsted til klassisk og akustisk musik.

Derudover konstaterer forligspartierne, at der også er helt nye venues til forskellige typer formål på vej i Horsens – ikke mindst Vestsalen og et kommende nyt spillested som del af Platform K.

På den lidt kortere bane er forligspartierne desuden enige om, at der for at sikre den bedst mulige græskvalitet på stadion og såfremt brugerne ønsker det skal anlægges en hybridbane på CASA Arena, som samtidig lever op til nye krav og forventninger til græskvaliteten på moderne fodboldstadions. Finansieringen sker inden for Kultur- og Civilsamfundsudvalgets ramme.

Idræts- og foreningsfaciliteter

I takt med at Horsens Kommune vokser, er der desuden fortsat brug for gode faciliteter til de mange idrætsforeninger og aktiviteter. De senere år er der sket udvidelser med haller, kunstgræsbaner og springfaciliteter i mange af de mindre byer i kommunen, og forligspartierne ønsker nu at investere i faciliteter i Horsens by. Med afsæt i analyse og grundig dialog med foreningslivet er forligspartierne derfor enige om, at der med henblik på facilitetsudvidelser i de kommende år:

- stilles lånegaranti til etablering af en hal 3 ved FORUM, der bl.a. skal være med til at skabe øget kapacitet i de omkringliggende haller
- opgraderes banelys på kunstgræsbanen ved FORUM
- etableres ny træningshal med depotfaciliteter i Dagnæs
- vurderes behov og muligheder for at opgradere løbebane i Dagnæs til 400 m. atletikbane med lys. Vurderes i Kultur- og Civilsamfundsudvalget
- anlægges ny kunstgræsbane ved Vesthallen, og eksisterende fodboldbaner omlægges, inkl. lys
- etableres ny træningshal i Hatting med dialogstart i 2022
- multisalen i Stensballe udvides til fuld hal med springfaciliteter. Der prioriteres 6 mio. kr. til formålet, og projektet skal drøftes med foreningerne i Stensballe
- i dialog med tennisklubben undersøges, om der kan etableres ny tennis- og paddlehal på Kraghsvej
- undersøges, om det er muligt at etablere udendørsbaner til paddletennis ved Langelinie og i Bakkelunden.
- prioriteres 5 mio. kr. til gennemrenovering af fodboldens klubhus i Torsted, herunder tilbygning af omklædnings- og depotrum samt bedre tilgængelighed. Samtidig opgraderes øvrige klubhusfaciliteter og depoter i Torstedhallen. Det afdækkes på forhånd, om løsningen fortsat er den optimale for fodbolden i Torsted, eller om der skal afdækkes andre muligheder ift. at sikre tilstrækkelig plads.

Derudover skal der:

- prioriteres 3 mio. kr. til nye omklædnings- og klubfaciliteter i Lund, som vokser hurtigt, og hvor der er stor aktivitet i idrætsanlægget både inde og ude
- igangsættes etablering af kunstgræsbanen i Gedved, så snart det er hensigtsmæssigt ift. halbyggeriet. Samtidig igangsættes udarbejdelse af lokalplan med henblik på salg af Gedved Seminariehal og Gedved Stadion

- i dialog med Egebjerg IF afdækkes mulighederne for at omlægge fodboldbaner for at skabe mere banekapacitet til den hurtigt voksende by og idrætsforening.
- Undersøges behov for udbygning af hallen i Søvind på baggrund af foreningernes ønsker
- Undersøges muligheder for etablering af flere udendørs træningsfaciliteter både i Horsens og i oplandet

Forligspartierne er optagede af, at der tænkes flest mulige forskellige funktioner ind i de nye anlæg og lokaler, så der er optimale muligheder for mange typer af aktiviteter blandt byens mange forskelligartede foreninger.

Finansieringen sker inden for Kultur- og Civilsamfundsudvalgets ramme, hvor anlægspuljen på 12 mio. kr. om året frem til og med 2026 hæves til samme niveau fra 2027 og resten af investeringsperioden. Dermed vil der i den samlede investeringsoversigt være afsat mere end 110 mio. kr., hvoraf mere end 90 mio. kr. endnu ikke er disponeret. Forligspartierne er enige om, at der i takt med anlægsprojekternes fremdrift kan blive behov for at fremrykke anlægsmidler og afsætte yderligere finansiering. Samtidig er forligspartierne indstillet på at øge afsatte driftsmidler på Kultur- og Civilsamfundsudvalgets område i takt med færdiggørelsen af de forskellige anlægsprojekter.

Kunstgræs

Underlaget på en kunstgræsbane har typisk en levetid på 10-12 år. Horsens Kommune har gennem en årrække etableret kunstgræsbaner ti forskellige steder i kommunen og flere er på vej. Med henblik på løbende udskiftning af græstæppet på kunstgræsbanerne i Horsens afsættes 1 mio. kr. årligt.

Efterhånden som underlaget udskiftes skal der være opmærksomhed på hele tiden at sikre den meste hensigtsmæssige løsning ift. både miljø og kvaliteten af underlaget ift. fodboldspil.

Fodboldbaner

Samtidig er der behov for at løfte niveauet på kommunens mange øvrige græsbaner og udendørs idrætsanlæg, således at klipning, baneforbedring, reparationer og vedligeholdelse optimeres ift. foreningernes konkrete behov. Ud over et ressourceløft kræver det de rette faglige kompetencer til opgaven. Der afsættes 2 mio. kr. årligt til formålet.

Platform K

I tråd med budgetaftalerne for 2020 og 2021 er første etape af det nye kulturhus, Platform K, indviet. Platform K har plads til alle og er både et moderne studenterhus, et sociokulturelt kulturhus og et kraftcenter for talenter inden for rytmisk musik, der på sigt skal rumme et nyt, større og moderne spillested.

Forligspartierne er enige om at igangsætte etape 2 med forprojektering af og fundraising til et nyt og større spillested. Samtidig optimeres de eksisterende faciliteter på Madevej med henblik på øget aktivitet for de mange nuværende og kommende brugere. Endelig ønsker forligspartierne en udvidelse af den eksisterende "containerby" med henblik på at skabe

mulighed for projektsamarbejder med uddannelsesinstitutioner og byens kreative miljø samt for fleksibel udnyttelse til bl.a. øvelokaler o.l. Der afsættes i alt 3 mio. kr. i 2022 til etape 2.

Samtidig bekræfter forligspartierne – i tråd med budgetaftalen for 2020 – at der fortsat er enighed om, at stille lånegaranti på op til 10 mio. kr. til finansiering af et nyt spillested.

Kulturstationen

Horsens Kommunes børnekulturhus, Kulturstationen, er i 2021 åbnet med gratis og åbne aktiviteter for børn og børnefamilier året rundt. Forligspartierne er enige om, at ambitionsniveauet for Kulturstationen med Billedskolen, Komediehuset og Musik- og Balletskolen fortsat skal være højt – ikke mindst samarbejdet med Horsens Byskoles afdeling Kildegade og øvrige folkeskoler. Derfor afsættes 1 mio. kr. om året i tre år til Kulturstationen, hvorefter den fortsatte finansiering vurderes med afsæt i en evaluering.

Festuge i Horsens

I forbindelse med at de store festivaler blev aflyst i 2020 pga. COVID-19 blev konceptet Horsens Hideouts udviklet med stor succes. I 2021 voksede konceptet med mange nye arrangementer og aktører og begyndte at tage form af en slags festuge i Horsens midtby. Forligspartierne er enige om, at konceptet har potentiale til at blive en omfattende, årligt tilbagevendende festuge, der samler kommunens mange forskellige aktører under en fælles paraply og tilbyder kultur, fællesskab og oplevelser til både horsensianere, gæster og turister. Konceptet skal bl.a. give plads til, at kommunens mange kreative amatører, bands, kor osv. kan få et fælles, årligt udstillingsvindue. Der afsættes årligt 1 mio. kr. til at gennemføre og videreudvikle den årlige festuge.

Kultur- og fritidskonference

Kulturen og fællesskaberne har de sidste mange år været en af Horsens Kommunes store styrker. Det er de fortsat, og det skal de blive ved med at være det. Det kræver investeringer og vedholdenhed, og derfor ønsker forligspartierne, at der i regi af Horsens Summit afvikles en ny kultur- og fritidskonference. Konferencen skal have fokus på at styrke kultur- og foreningslivet og være med til at vise vejen til, at flest muligt har glæde af tilbuddene i Horsens Kommune. Læring fra konferencen indgår bl.a. i en kommende Kulturpolitik.

Åben kulturskolepulje

For at sikre et endnu stærkere samarbejde mellem folkeskolerne og kulturskolerne i de helt nye rammer på Kulturstationen og for give endnu flere børn mulighed for at møde musik, dans, teater og kunst, er forligspartierne enige om at etablere en åben kulturskolepulje på 0,4 mio. kr. årligt i regi af Kultur- og Civilsamfundsudvalget. Puljen etableres efter inspiration fra den pulje, der i dag eksisterer til samarbejde mellem skoler og idrætsforeninger.

Pulje til ung kunst og kultur

Forligspartierne er enige om at understøtte Horsens Kommunes unge i kreativ udfoldelse. Derfor etableres en pulje på 150.000 kr. om året i tre år, som kan søges af unge frivillige til kreative kunst- og kulturprojekter. Midlerne fordeles via et bevillingsråd med deltagelse af unge, der også er med til at fastlægge fordelingsprincipperne. Finansieringen sker via ikke-forbrugte midler fra COVID-19-hjælpepuljen under Kultur- og Civilsamfundsudvalget.

Flere skulpturer og gavlmalerier

Arbejdet med en skulpturallé fra Campus og Banegården gennem byen og hele vejen til Horsens Marina er igangsat, og der arbejdes på en alsidig allé på et højt kunstnerisk niveau med mange forskellige kunstnere og udtryk. Projektet er finansieret med 1 mio. kr. om året i 2021-2023 til både skulpturer og flere nye, inspirerende gavlmalerier hvert år. Forligspartierne er enige om, at finansieringen forlænges med 1 mio. kr. om året i 2024-2026 for at kunne planlægge kommende projekter. Samtidig skal der arbejdes med at sikre ekstern finansiering og samarbejde med private om nye skulpturer.

Mærk Byen

De mange projekter og aktivitet i regi af Horsens Kommunes Mærk Byen har i den grad givet mange oplevelser i hverdagen og været med til at skabe byliv i nye områder. Forligspartierne er meget optagede af, at indsatsen fortsætter og ønsker desuden, at der skal være dialog med City Horsens ift., om der er de rette muligheder og aktiviteter til børn og handlende i midtbyen – fx legefaciliteter.

Kultur- og fritidspas

Lige adgang til og muligheder for det gode liv handler også om adgang til kultur- og fritidstilbud. Derfor ønsker forligspartierne, at mulighederne for at tilbyde socialt fripas og/eller friplads til kommunens kultur- og fritidstilbud for børn og unge fra lavindkomstfamilier skal undersøges.

Det skal ligeledes undersøges, om der med fordel kan etableres kulturelt klippekort til borgere på uddannelsesyndelse, kontanthjælp og SU, så de ikke afskæres fra deltagelse på baggrund af økonomisk råderum. Klippekort skal gælde til kommunale tilbud samt i muligt omfang de tilbud, som kommunen har driftsaftale med.

Der skal visiteres til både fripas og klippekort.

Kultur på recept

Horsens Kommune har de seneste år eksperimenteret med at anvende kultur- og foreningstilbud til borgere, som har det svært på den ene eller anden måde. Forligspartierne ønsker i forlængelse heraf, at Horsens Kommune skal arbejde konkret med det nationale koncept "Kultur på recept".

Kulturelt samråd

Kultur- og Civilsamfundsudvalget skal drøfte mulighederne for at etablere et Kulturelt samråd der vælges af kommunens foreninger og kulturinstitutioner. Drøftelsen skal ske i dialog med alle relevante parter og gennemføres i starten af den kommende byrådsperiode, hvorefter initiativet iværksættes hurtigst muligt. Man kan f.eks. lade sig inspirere af erfaringer fra andre kommuner.

Aktivt friluftsliv

Horsens Kommune har en fantastisk natur. Der er mange muligheder for aktiviteter, leg og læring, bevægelse og ophold i de rekreative grønne områder. Det er til gavn for både

fællesskabet, sundheden og trivslen. Med friluftstrategien "Udeliv for alle" er ambitionen, at flere tilvælger disse muligheder, og at de gør det oftere end hidtil. Der afsættes 100.000 kroner årligt i tre år til en pulje, der kan søges af foreninger til initiativer og aktiviteter, der understøtter ambitionerne i friluftstrategien. Puljen forankres i Kultur- og Civilsamfundsudvalget.

Samtidig er forligspartierne enige om at fortsætte den eksisterende pulje på 250.000 kr. om året til at understøtte foreninger og frivilliges arbejde med etablering af mountainbikespor i yderligere tre år. Ambitionen er, at der allerede i 2022 skal etableres yderligere to spor. Arbejdet forankres i Kultur- og Civilsamfundsudvalget.

Stretrace

Stretrace er en nichesport, der vinder mere og mere udbredelse, og derfor ønsker forligspartierne, at der skal skabes mulighed for, at eksterne arrangører kan gennemføre et begrænset antal stretracearrangementer på den tidligere flyveplads ved Dyrskuepladsen under forudsætning af, at det kan ske inden for alle gældende miljø- og støjregulativer. Der afsættes 1,2 mio. kr. til etablering af stretracebanen, der skal igangsættes hurtigst muligt og at ambitionen er, at der kan køres race allerede i sommeren 2022. Arbejdet forankres i Plan- og Miljøudvalget.

Eliteidræt

Horsens Kommune blev Team Danmark Elitekommune i 2008 og har siden arbejdet for at fremme vilkårene for eliteidræt og sikre talentfulde idrætsudøvere optimale og attraktive rammer i jagten på deres mål og drømme.

For at fastholde og langtidssikre den positive udvikling på området er forligspartierne enige om at styrke indsatsen med 250.000 kr. i 2022 og 2023, så bevillingen følger perioden for den nuværende aftale mellem Team Danmark og Horsens Kommune. Kultur- og Civilsamfundsudvalget orienteres om anvendelsen og effekten af de øgede ressourcer.

Organisatorisk opprioritering af kultur og civilsamfund

Kulturen og fællesskaberne spiller en afgørende rolle i Horsens Kommunes vækst, branding og udvikling, og derfor ønsker forligspartierne, at kultur- og civilsamfundsområdet's vigtighed skal afspejles i den kommunale organisering, og at området prioriteres på lige fod med øvrige fagområder i den kommunale forvaltning.

Derfor skal direktionen udvides med en selvstændig direktør, der skal stå i spidsen for at fastholde Horsens' stærke kulturbrand, understøtte de positive udviklinger i civilsamfundet og realisere de store ambitioner og mange projekter på kulturområdet og i forhold til de mange vigtige fællesskaber.

Legeplads og aktiviteter i Bakkelunden

Med Bakkelundens åbning har Horsens by fået en ny attraktiv bypark med god plads til både leg, aktivitet og ophold til glæde for lokale og besøgende i alle aldre. Her er store mængder overskudsjord over de seneste år forvandlet til et bakket landskab med stier, udsigtspunkter,

aktivitetsmuligheder og meget mere. Og samtidig øger nye buske, træer og vildengsplanter den bynære biodiversitet ved at skabe nye levesteder til insekter, fugle og andre smådyr.

Ambitionerne for Bakkelunden stopper dog ikke her. Med inspiration fra eksempelvis Juelsminde Naturlegeplads ønsker forligspartierne – bl.a. ved at etablere en stor, attraktiv og varieret legeplads med gode picnicfaciliteter – at gøre Bakkelunden til et velbesøgt udflugtsmål for særligt børn og familier.

Arbejdet med etableringen af den nye legeplads og aktivitetsfaciliteter forankres i Kultur- og Civilsamfundsudvalget. Der afsættes 2 mio. kr. til formålet.

Helhedsplan for Lunden

Lunden er en unik grøn oase i midten af Horsens by, hvor museerne, den store amfiscene og plads til aktivitet, leg, spil og afslapning er med til at gøre parken til et af byens mest spændende grønne byrum og samlingspunkter. Samtidig skaber byudviklingen i områderne i nærheden af Lunden – bl.a. på havnen – mulighed for, at endnu flere i fremtiden vil benytte området og parken.

Forligspartierne er enige om, at Lunden rummer potentiale til endnu mere og ser gode muligheder i at åbne Horsens Museum og Kunstmuseet mere op ud mod parken og dermed binde hele området bedre sammen. Derfor ønsker forligspartierne, at der laves en helhedsplan for området, som skal se på, hvordan både parken og museerne gøres mere tilgængelige, hvordan området kan bindes bedre sammen, og hvordan der kan skabes rum til endnu mere aktivitet. Helhedsplanen skal samtidig se på, hvordan adgangsforhold og parkering i området kan forbedres samt på konkrete forbedringer af eksisterende forhold, herunder legepladser. Arbejdet med helhedsplanen forankres i Kultur- og Civilsamfundsudvalget.

Boblberg

At være en del af gode fællesskaber er et afgørende element i det gode liv og Horsens Kommune er fuld af involverende, spændende og gode fællesskaber, som rigtig mange nyder at være en del af. Dog er der altid plads til flere, og i 2020 indgik Horsens Kommune gennem Sund By derfor et partnerskab med Boblberg, som er en digital platform og et uformelt forum, der – på den enkeltes eget initiativ – faciliterer mødet mellem mennesker, skaber relationer og danner nye fællesskaber.

Boblberg er blevet godt modtaget og har skabt gode resultater i Horsens Kommune. Forligspartierne er derfor enige om at afsætte 150.000 kr. om året til at fortsætte partnerskabet og udvide kendskabet til platformen i hele Horsens Kommune.

Hundeskov

Hundeskove, hvor der er mulighed for, at hunde kan gå frit og lege med andre hunde, såfremt ejeren har kontrol med hunden, skaber værdi for rigtig mange hundeejere i Horsens Kommune. Forligspartierne ønsker derfor at give endnu flere muligheden for at besøge en hundeskov tæt på bopælen, hvorfor der skal etableres en hundeskov i nordbyen.

Skater- og streetmiljø

Det selvorganiserede fritidsliv blomstrer i Horsens Kommune. Derfor ønskes mulighederne for etablering af et nyt skater- og streetmiljø i Horsens undersøgt. Undersøgelsen skal give et bredt billede af mulighederne, hvad angår anlæg, samarbejde og organisering samt relevante målgrupper. Undersøgelsen udarbejdes i tæt dialog med brugerne og en eventuel etablering kan med fordel ske i samarbejde med frivillige.

Forligspartierne er enige om, at såfremt der kan opnås en økonomisk forsvarlig løsning om areal og bygninger ved Bygholm, skal der udarbejdes en helhedsplan for hele området, der blandt andet skal give mulighed for etablering af foreningsbaseret skateraktivitet i f.eks. den store forsøgshal på området.

Kulturgården

I takt med at Horsens vokser, stiger behovet for offentlige mødesteder, hvor børn, unge og ældre kan mødes på tværs af interesser. Derfor skal det undersøges, om de mange bag- og skolegårde omkring Sct. Ibs Skole og Kulturstationen kan samles og omdannes til en kultur- og bypark, der vil kunne blive et helt nyt centralt mødested i Horsens med plads til at lege og være kreativ. Kultur- og byparken vil samtidig kunne fungere som nye aktive udearealer for de omkringliggende skoler og institutioner. Der afsættes 0,5 mio. kr. til et forprojekt i 2022 for at kunne indgå i et større fondssamarbejde.

5. NATUR OG KLIMA

Grøn pulje

Horsens Kommune har allerede afsat ca. 90 mio. kr. de næste ti år til investering i klimasikring, skovrejsning, rekreativ natur, biodiversitet og god adgang til naturen, men ambitionerne er større end det. I erkendelse af at klima og bæredygtighed er vigtige og centrale emner for at sikre et godt liv for borgerne i Horsens, hvor alle har adgang til grønne og rekreative åndeholder, og hvor både naturen og byens værdier beskyttes bedst muligt, ønsker forligspartierne, at der i 2022 afsættes en grøn pulje på 10 mio. kr. til investering i biodiversitet, klimaløsninger, opkøb af naturarealer, skovrejsning eller lignende i forbindelse med anlægsprojekter eller som særskilte projekter. Beløbet finansieres inden for de afsatte midler til anlæg og suppleres af statslige og private midler.

Klima, bæredygtighed og DK2020

Horsens står ligesom landets øvrige kommuner over for en omstilling til et bæredygtigt og klimarobust samfund. Vigtige og ambitiøse skridt er allerede taget bl.a. med DK2020-projektet, der forpligter kommunen til – geografisk set – at reducere drivhusgasudledningen med 70 % i 2030 og være CO²-neutrale i 2050 samt sikre kommunen mod bl.a. stormflod og ekstrem regn. Byrådet har samtidig vedtaget en fremsynet Strategi for Cirkulær Økonomi samt en Ressourceplan, hvor kommunen går forrest og sætter barren højt på bæredygtighedsområdet. I flere bygge- og anlægsprojekter arbejdes der desuden allerede nu efter cirkulære principper og med en høj grad af energieffektivisering.

I tråd med FN's verdensmål ønsker forligspartierne at fastholde et målrettet fokus på klima og bæredygtighed til gavn for både nutidens og fremtidens generationer. Det kræver, at klima og bæredygtighed kontinuerligt tænkes ind i arbejdsopgaver, projekter og planlægning, og at der tænkes i synergier, så fx anlæg af nye veje automatisk indeholder klimasikring, ligesom brugen af materialer sker efter cirkulære principper. Samtidig skal relationer og samarbejde på tværs af bl.a. erhvervslivets brancher og uddannelsesområdet styrkes. Omstillingen af Horsens Kommune til et mere bæredygtigt og klimarobust samfund kræver med andre ord, at der bliver skruet på samtlige knapper, at vi kontinuerligt flytter os i fællesskab, og at ambitionsniveauet konsekvent holdes højt.

Med det afsat er forligspartierne enige om, at Horsens Kommune som samfund skal arbejde for at være klimaneutral allerede i 2030.

DK2020 Partnerskabsgrupper

Som en del af DK2020 er der allerede nu nedsat 7 partnerskabsgrupper med fokus på energi, transport & logistik, landbrug & fødevarer, industri, byggeri, klimatilpasning samt bæredygtig levevis med særligt fokus på de unge. Forligspartierne konstaterer med stor tilfredshed, at erhvervsliv, forsyningsvirksomheder, uddannelsesinstitutioner og Ungerådet er aktive deltagere i partnerskabsgrupperne, og arbejder sammen om at foreslå og beskrive de indsatser som hele Horsens Kommune skal iværksætte. Den stærke og brede forankring af indsatserne, hvor alle arbejder efter de fælles beskrevne mål, medvirker til at Horsens Kommune når i mål med den ambitiøse klimaplan, som forelægges det nye byråd til godkendelse.

Biodiversitet og Danmarks Vildeste Kommune

I forlængelse af Horsens Kommunes ambitioner om at blive Danmarks Vildeste Kommune med urørt skov og vilde grøfter og skabe nye levesteder for både planter og dyr er forligspartierne enige om, at der konkret skal igangsættes biodiversitetsprojekter i bl.a. Sdr. Vissing og Tyrsted ved Boller Overskov og generelt såes hjemmehørende blomsterfrø på kommunale arealer, herunder i Bygholm Bakker, i rundkørsler m.v.

Desuden skal der laves ambitiøse samarbejder og fælles projekter med alle dele af lokalsamfundet Horsens Kommune, herunder grundejerforeninger, virksomheder og boligselskaber. Både for at skabe mere natur for borgere og virksomheder i lokalområderne og samtidig gøre det lettere at træffe valg, der understøtter biodiversiteten både i byen, langs vejene og på landet.

Endelig skal der igangsættes dialog med lodsejere omkring Nørrestrand med henblik på at opkøbe jord, der kan omlægges til natur. Finansiering kan med fordel ske gennem naturfonde.

Biodiversitet og spredning af planter og dyr

Horsens Kommune har mange skønne naturområder, og den kommende kommuneplans "Grønt Danmarkskort" indeholder udpeging af områder med særlige naturbeskyttelsesområder, potentielle naturområder, økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser. Inden for Grønt Danmarkskort prioriteres indsats, der bevarer og udvikler biodiversitet, sikrer spredningsmuligheder for de mest truede dyre- og plantearter samt forbedrer adgangen til naturen højest. Forligspartierne er enige om, at Byrådet i forbindelse med kommuneplanens endelige vedtagelse orienteres om Grønt Danmarkskort.

Styrkelse af den samlede indsats for klima, bæredygtighed og biodiversitet

Forligspartierne erkender, at fortsat udvikling i højt tempo og et hævet ambitionsniveau kræver opprioritering af det vigtige arbejde med klima, biodiversitet og bæredygtighed. Forligspartierne er derfor enige om at afsætte 3,5 mio. kr. om året til fortsat øget indsats⁴. Midlerne skal bl.a. bruges til at understøtte mere klimavenlig adfærd hos borgere og virksomheder.

Forligspartierne er også enige om, at der er tale om en helt afgørende dagsorden og indsats, der skal prioriteres højt. Derfor vil forligspartierne anbefale et kommende byråd, at der i den nye byrådsperiode etableres et stående udvalg, der målrettet skal have fokus på natur, klima og bæredygtighed.

For at understøtte udviklingen yderligere ansættes en tværgående klima- og bæredygtighedschef, der skal stå i spidsen for at nå i mål med de mange forskellige indsatser samt sikre at klima, bæredygtighed og biodiversitet tænkes ind i projekter og planer på tværs af alle kommunens direktørområder og projekter. Den pågældende skal indgå i et samarbejde med stadsarkitekten i forhold til udmøntning af kommuneplanens bestemmelser.

Mere genanvendelse

---

⁴ Indfases i 2022 efter rekrutteringsproces

Borgerne i Horsens Kommune er gode til at sortere affald, og allerede i dag genanvendes 56 % af husholdningsaffaldet i kommunen. Men genanvendelsesprocenten skal endnu højere op, så ressourcespildet sænkes til gavn for både klimaet og miljøet.

Regeringen har stillet krav om, at alle borgere i landet skal sortere i ti typer affald. I dag sorterer horsensianerne i syv typer affald. Forligspartierne er derfor enige om, at mulige løsninger skal undersøges for at kunne opnå større genanvendelse og for i størst mulig udstrækning at bibeholde den nuværende løsning. Det skal desuden afklares, om det er muligt at indgå i et større samarbejde med fx nabokommunerne for at sikre synergier og økonomiske gevinster. Samtidig skal det undersøges, om der er teknologiske muligheder til fx at sortere affaldet på et centralt anlæg, der kan understøtte målene om højere genanvendelsesgrad på en måde, der er hensigtsmæssig for borgerne i Horsens Kommune.

Genanvendelse af det grønne affald er også en god ide til glæde for mange, der henter kompost på de kommunale genbrugspladser. Det skal dog så vidt muligt sikres, at indholdet ikke er skadeligt, og derfor skal det undersøges, om der kan føres kontrol med komposten, og eventuelle økonomiske konsekvenser skal afdækkes.

For at sikre mest mulig genanvendelse af grønt affald skal det undersøges, om der kan etableres flere opsamlingspladser for haveaffald, herunder afdækning af konsekvenser for taksterne. Samtidig skal der laves en oplysningskampagne om mulighederne for at kompostere på egen grund.

Klimavenlig skadedyrsbekæmpelse

Med afsæt i målet om at reducere mængden af CO², som udledes i Horsens Kommune, ønsker forligspartierne at få afdækket, hvordan den kommunale skadedyrsbekæmpelse kan overgå til intelligent og bæredygtig skadedyrsbekæmpelse.

Skolehaver

Forligspartierne ønsker, at børn skal have mulighed for at opleve glæden og læringen ved at så et frø, opleve det spire og høste egne grøntsager. Derfor skal der undersøges, hvilke skoler, der har interesse i at etablere såkaldte skolehaver, som kan bruges aktivt i undervisningen.

Rent drikkevand

Naturbeskyttelse og biodiversitet kan også spille sammen med beskyttelse af vigtige drikkevandsressourcer. Forligspartierne ønsker, at der skal arbejdes målrettet for, at alle boringsnære beskyttelsesområder i kommunen friholdes for brug af pesticider, og at det skal afdækkes, om Horsens kan blive pesticidfri kommune. Dette kan bl.a. ske med udgangspunkt i naturprojekter, skovrejsningsprojekter og omlægning til økologi.

Grundvandssamarbejde

Forligspartierne er enige om, at mulighederne for at lave et vandsamarbejde afdækkes i dialog med alle vandforsyningerne. Formålet med vandsamarbejde skal være, at vandforsyningerne i fællesskab finansierer indsatser til beskyttelse af drikkevandsressourcen som fx skovrejsning og erstatninger til de lodsejere, der ejer de arealer, hvor der skal laves indsatser. Forslag til muligheder og proces forelægges Plan- og Miljøudvalget til drøftelse.

Skovrejsning

Skovrejsning binder CO² og er samtidig med til at passe på vores grundvandsmagasiner og -boringer. Det gør skovrejsning til et vigtigt værktøj i klimakampen. Deroveri giver plantningen af nye skovområder mulighed for at skabe nye rekreative muligheder for borgere og besøgende.

Ved sidste års budgetaftale satte forligspartierne mål om, at der frem mod 2030 skal rejses 470 hektar ny skov, og at der på den lange bane skal rejses 1.100 hektar ny skov, herunder 10 % frugttræer i Horsens Kommune. De mål ønsker forligspartierne nu at sætte endnu mere handling bag, så skovrejsningen sker hurtigere og i større omfang.

Forligspartierne ønsker, at Horsens Kommune opkøber relevante områder til skovrejsning – bl.a. i området mod Vær. Dertil skal der laves en grøn udviklingsplan, der beskriver muligheder og planer (for skovrejsning) for de kommende fem år, samt hvor og hvordan Horsens Kommune kan opkøbe landbrugsjord, der kan omlægges til natur.

Konkret skal mulighederne for skovrejsning mellem Hatting og Østerhåb undersøges, og det samme skal mulighederne for at etablere en ny type kolonihaver i området, der skal være reserveret til vilde haver, frugtlunde eller til at dyrke permakultur.

Status på skovrejsning afrapporteres halvårligt til et kommende udvalg for klima og bæredygtighed.

Bedre adgang til naturen

For at sikre at skovrejsningen både kommer klimaet og borgerne til gode, ønsker forligspartierne, at foreninger, børnefamilier, seniorer, dagtilbud og skoler skal inddrages, når skovenes indretning og brug planlægges, og skovrejsningen skal planlægges, så flere får lyst til og mulighed for at benytte skovene.

Samtidig styrkes kommunens naturvejledning og aktiviteter i naturen for børn og familier. Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt til formålet, der skal eksekveres i samarbejde med natur- og friluftsföreninger som spejdere, lystfiskere m.fl.

Desuden skal der laves fem konkrete projekter, der øger adgangen til naturen og skaber flere borgerrettede aktiviteter i naturen. Projekterne kan både forbedre rammerne (fx bænke, broer, overnatningsmuligheder, skilte, stier og lys) og naturformidlingen til børnefamilier. Projekterne kan med fordel søge inspiration i MÆRK Byen og give naturaktiviteter og naturområder samme løft, som Mærk Byen har givet byrummene. Horsens Museum kan desuden inddrages ift. at formidle kulturlandskaber. Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2021. Desuden afsøges muligheder for ekstern finansiering. Projekterne etableres i regi af friluftstrategien.

Lavbundsarealer og minivådområder

For at bidrage til klimatilpasningen og hindre fremtidige oversvømmelser ønsker forligspartierne, at der udpeges og gennemføres konkrete lavbundsprojekter og

minivådområder. Det kan ske ved at disponere eller opkøbe arealer til forsinkelse af vand i risikoområder eller i oplandet. Når lavbundsarealer oversvømmes permanent, skabes nye vådområder og ny natur. Under de rigtige betingelser vil oversvømmelse af lavbundslande kunne reducere både udledningen af kvælstof til søer og fjorde og CO²-udledningen til atmosfæren – og dermed bidrage til Horsens Kommunes øvrige miljø- og klimaindsatser. Eventuelle opkøb gennemføres og baseres på frivillighed blandt lodsejere, som inddrages i planlægningen. Mulighederne for statslig medfinansiering skal anvendes.

Bæredygtig fjernvarme

Fjernvarme er et centralt og uomgængeligt virkemiddel i Horsens Kommunes grønne omstilling. For at sikre at løsningerne også her er så grønne som muligt, skal Horsens Kommune gå i dialog med fjernvarmeudbydere i Horsens Kommune for at drøfte udfasning af biobrændsel som et led i bestræbelserne på at få en grønnere, lokal energiforsyning.

Grøn strøm

Horsens Kommune ønsker at understøtte udviklingen af strøm for vedvarende energikilder. Forligspartierne ønsker derfor at få afdækket, om kommunen ved indkøb af grøn strøm kan sikre, at det er grøn strøm, der kommer ud af stikkontakterne i kommunens institutioner, og hvilken merudgift det vil medføre, hvis der skal investeres i grøn strøm.

Vedvarende energi

Vedvarende energi er et vigtigt element på vejen til en grønnere kommune. Derfor skal det afdækkes, hvordan der lokalt kan arbejdes med vedvarende energi – eksempelvis solenergi, vind og vand – og hvilke potentialer, der er i Horsens Kommune for at arbejde med vedvarende energi i større skala.

Konkret skal muligheden undersøges for at udleje kommunale bygninger til virksomheder, der ønsker at etablere solceller. Desuden skal det undersøges, om der kan skabes mulighed for, at borgerne i Horsens kan deltage i et helt eller delvist forbrugerejet selskab, der investerer i solceller.

Horsens Fjord

Horsens Fjord og landskaberne omkring er et helt særligt naturområde, og over de senere år har lokale foreninger – med interesse i fjorden – i samarbejde med Horsens, Hedensted og Odder Kommuner igangsat restaureringsprojekter, der skal forbedre forholdene i fjorden. Blandt projekterne, der skal forbedre levevilkårene for fisk og smådyr i fjorden og forbedre fjordens selvrensende evne og biodiversitet, findes udplantningen af ålegræs, udlægning af sten og udsætning af skrubbeyngel.

Forligspartierne ønsker at accelerere indsatsen for at sikre en renere fjord og styrke samarbejdet med de frivillige kræfter og andre kommuner omkring Horsens Fjord, hvorfor arbejdet med projekter, der kan være med til at løfte vandkvaliteten i fjorden, skal intensiveres.

Registrering ved spildevandsudløb til Horsens Fjord er en statslig opgave, men forligspartierne er enige om, at igangsætte projekter opstrøms, der kan være med til at reducere udledningen af kvælstof til fjorden.

Horsens Fjord som turistdestination

På tværs af kommunerne arbejdes der også målrettet på at etablere bedre forbindelser og formidling rundt om fjorden til glæde for både borgere og turister. I et samarbejde mellem Horsens, Hedensted og Odder Kommuner er etableringen af en samlet sti omkring Horsens Fjord således godt på vej. Samtidig er outdoor-turismen vokset i Danmark, og efterspørgslen efter unikke kvalitetsoplevelser i naturen har aldrig været større.

Forligspartierne er derfor enige om, at fjorden har et stort potentiale for at tiltrække mange gæster hele året og ønsker, at Destination Kystlandet udarbejder en plan for området, der kan vise vejen til at sætte Horsens Fjord på det internationale landkort som en ny, stærk outdoor-destination i Danmark.

Der afsættes 250.000 kr. til formålet i 2022.

Husodde Strand

Husodde Strand har alle forudsætninger for, at både borgere og gæster kan få en dejlig oplevelse i havet og naturen. Forligspartierne noterer med tilfredshed, at stranden ved Husodde er udvidet, og der nu er mulighed for at bevæge sig ud på den nye hofde. Derudover er projektet med at skabe faciliteter for surfere og vinterbadere nu så langt, at der kan igangsættes udarbejdelse af et forslag til lokalplan. Forligspartierne er indstillet på at tilvejebringe finansiering på 6 mio. kr. når og såfremt, der forelægger plangrundlag samt Kystdirektoratets godkendelse.

Grønne områder i byerne

Forligspartierne ønsker at prioritere tiltag, der kan øge biodiversiteten, og som samtidig giver mere bynær natur og forskønner byernes grønne områder. Derfor skal der igangsættes fem konkrete projekter i 2022, der forbedrer eksisterende grønne områder og pletter, herunder jordvolde, indfaldsveje, arealer omkring kommunens haller og boldbaner m.v. både i Horsens by og i mellembyerne. Der kan med fordel hentes inspiration fra Mærk Byens lommeparker, beplantningen langs Lilli Gyldenkildes Plads og blomsterne ved havnen. Områderne kunne fx være Bygholm Park, Åbjerg Skoven, Bollerstien og Boller Landskaber, Bryrupbanestien, Den Genfundne Bro eller Nørrestrand.

Vitus Bering Park

Vitus Bering Park er en perle i midtbyen. Men det skal føles sikkert og trygt at opholde sig i parken. Derfor skal der – inden for fredningens rammer – ske beskæring af buske, opstamning o.l. Desuden skal mulighederne for at etablere lys med et kunstnerisk udtryk i parken undersøges.

GudenåStien

De syv kommuner i GudenåSamarbejdet er enige om at arbejde for realiseringen af en samlet sti langs Gudenåen, som når, den står færdig, vil kunne udgøre en ca. 170 km lang, ensartet

afmærket vandrerute med tilhørende faciliteter og formidling. På turen oplever publikum helt unikt Danmarks længste å, fra den pibler ud som kilde i Tinnets Krat, til den som en flod løber ud i Randers Fjord. I Horsens Kommune slynger Gudenåen sig fra Bredvad i syd, forbi den Genfundne Bro og Vestbirk og op til Klostermølle og Ny Vissing Kloster.

Det forventes, at der til projektet kan hentes ekstern medfinansiering på 50 % fra fonde. Forligspartierne er enige om at medfinansiere Horsens Kommunes andel af projektet på 1,9 mio. kr. fordelt over tre år fra 2022-2024 og på et senere tidspunkt at prioritere afledte driftsudgifter.

Jordhoteller

I sommeren 2021 stod Bakkelunden færdig. Her er overskudsjord blevet brugt til at omdanne en gammel losseplads til en nyt rekreativt område tæt på midtbyen. I takt med den fortsatte vækst i Horsens Kommune er aktiviteten inden for byggeri og anlæg fortsat høj, og derfor har Horsens Kommune løbende fokus på smidig afsætning og ny anvendelse af den overskydende jord fra de mange projekter rundt om i hele kommunen.

Det næste jordprojekt bliver således en støjvold ved Søvej ved Bygholm Bakker, der igangsættes i forbindelse med, at området skal byggemodnes yderligere. Jordprojektet bliver endnu større end Bakkelunden, og forligspartierne ønsker, at projektet også skal indeholde rekreative muligheder, muligheder for mountainbikespor og fokus på biodiversitet og urørt natur for derved understøtte målet om, at Horsens skal være Danmarks vildeste kommune.

Forligspartierne er desuden enige om, at der i løbet af første halvår 2022 skal udpeges mindst tre konkrete steder, hvor der skal etableres nye jordhoteller, og at udbud af driften af disse skal planlægges. Det skal bl.a. undersøges, om der kan etableres jordhoteller, som samtidig fungerer som støjværn, fx langs E45.

Boller Landskab

Byrådet har tidligere vedtaget en helhedsplan for Boller Landskaber i det sydøstlige Horsens. Helhedsplanen indeholder en række konkrete projekter, hvoraf det første – en badebro ved Boller Nederskov – realiseres i 2021.

Forligspartierne er enige om at realisere næste projekt i helhedsplanen på en ca. 8 hektar stor mark ved Tyrsted. Her vil Horsens Kommune i samarbejde med beboere, grundejerforeninger, skole og institutioner i området omdanne arealet til et rekreativt naturområde med masser af biodiversitet til gavn for både natur og brugere. På arealet etableres bl.a. shelter, bålplads, indhegning med dyr og borde-/bænkesæt. Arbejdet skal ske i en tæt dialog med Børne- og Uddannelsesområdet for at sikre sammenhæng med behov og muligheder hos skoler og dagtilbud.

Endelave naturudvikling og grundvandsbeskyttelse

Forligspartierne blev ved budgetforliget i 2021 enige om – i samarbejde med en række interessenter – at medfinansiere udarbejdelsen af en ansøgning om EU-støtte til et projekt, der skal være med til at sikre drikkevandsressourcen på Endelave. Projektet bygger på dialog og frivillighed og skal bl.a. bidrage til at forøge biodiversiteten, forbedre naturoplevelserne og

reducere næringsstofudledningen til havet. Projektet er blevet godkendt, og forligspartierne er enige om at medfinansiere projektet med 3 mio. kr. over fem år fra 2022.

Naturtjek

Landbruget har allerede i dag mulighed for via deres rådgivningsorganisationer muligheden for at få gennemført et Naturtjek, hvor den enkelte ejendoms naturværdier kortlægges, og der rådgives om, hvordan der kan arbejdes med biodiversitet. Forligspartierne er enige om, at opfordre det kommende stående udvalg at prioritere 50.000 kr. til medfinansiering af Naturtjek.

Statens ejendomme

Staten har ejendomme beliggende i Horsens Kommune, der i varierende grad trænger til vedligeholdelse og alternativ anvendelse, herunder Klostermølle og Vestbirk Vandkraftværk. Såfremt staten ønsker at afhænde ejendommene, er forligspartierne enige om, at byrådet kan drøfte muligheden for at etablere en selvejende enhed til den fortsatte drift, såfremt staten på forhånd har forestået fuld istandsættelse og afsat et rimeligt og permanent driftsbudget til overdragelse sammen med ejendommene.

6. BOSÆTNING OG INFRASTRUKTUR

Vækst, udvikling og nye udstykninger

Horsens Kommune oplever fortsat vækst, og mange borgere og virksomheder vælger at flytte til, mens andre virksomheder udvider deres nuværende bygninger eller flytter til nyt inden for kommunegrænsen. Det betyder, at der skal findes nye områder til bl.a. bolig- og erhvervsudvikling, nye daginstitutioner og skoler samt nye stier og veje. I den nye kommuneplan, der er ved at blive udarbejdet, er der udlagt nye områder, der skal imødekomme behovet for nye arealer til udvikling. Aktuelt er der nye udstykninger på vej i Nørrestrand og Hatting, og på lidt længere sigt kommer der flere byggegrunde i Bygholm Bakker.

For at kunne sikre et højt tempo i den kommunale sagsbehandling af byggesager og lokalplanlægning er forligspartierne enige om at afsætte 3,5 mio. kr. årligt til at understøtte den fortsatte vækst. På den baggrund forventer forligspartierne konkret, at det er muligt at færdiggøre lokalplaner for erhvervsområderne i Egebjerg og Lund inden for et år.

Samtidig øges puljen til arealerhvervelser fra 25 til 30 mio. kr. fra 2023, hvilket modsvarer af forventede øgede salgsindtægter på 5 mio. kr. fra 2023.

Udbud af byggegrunde

Forligspartierne ønsker, at der ved udbud af projektgrunde i større boligudstyknings overvejes, om det er hensigtsmæssigt, at der udbydes mindre projektgrunde på ca. 5000 m², så der højst kan bygges 8-10 ens huse.

Velkomstpulje til nye tilflyttere

Hele Horsens Kommune vokser, og i alle kommunens forskellige lokalsamfund flytter nye til hvert eneste år. Det er rigtig vigtigt, for nye medlemmer af lokalsamfundene er med til at give ny energi, nye impulser og fastholde den positive udvikling, der sker på tværs af kommunens byer og landsbyer. Samtidig betyder velkomsten og den hurtige tilpasning meget for tilflytteres oplevelse af at høre hjemme og deres ønske om at blive boende i længere tid.

Derfor er forligspartierne enige om at støtte lokale initiativer, der byder nye tilflyttere velkommen ved at oprette en velkomstpulje på 100.000 kr. om året i tre år, hvor foreninger, lokalråd m.v. kan søge penge til arrangementer og lignende, som har særligt fokus på den gode velkomst og det lokale netværk. Puljen forankres i Kultur- og Civilsamfundsudvalget.

Åkvarteret

Med en tilbageførsel af åen til byen og udvikling af Åkvarteret centralt i Horsens kan midtbyen og havnen bindes bedre sammen med nye muligheder for byudvikling, bedre infrastruktur og klimatilpasning. Forligspartierne bakker op om, at der sættes gang i forarbejdet med første etape af udviklingsplanen for området, Hængslet, der skal håndtere nogle af de vigtige trafikale udfordringer i området. Projektet finansieres delvist ved at sælge byggeretter til investorer, der er interesserede i den fremtidige udvikling af området. Desuden skal projektet

godkendes som et områdefornyelsesprojekt for at kunne søge om lånefinansiering til projektet. Endelig er der afsat ca. 33 mio. kr. til projektet i 2024 og 2025, og forligspartierne er enige om at fremrykke 1 mio. kr. til 2022 og 1 mio. kr. til 2023 til at igangsætte arbejdet med at grave Åboulevarden fri.

Brædstrup

Centerbyen Brædstrup er inde i en rigtig positiv udvikling med masser af aktivitet og nye borgere. Nye restauranter og butikker etablerer sig, og byomdannelsen med det nye Banetorv er med til at understrege byens potentiale.

Forligspartierne ønsker, at den gode udvikling fortsætter, og derfor skal Brædstrup fortsat være i fokus i kommunens bosætningsarbejde, ligesom det skal undersøges, om der kan laves et endnu tættere samarbejde med BusinessHorsens om markedsføring og aktiviteter i Brædstrup.

Samtidig etableres en initiativpulje på 75.000 kr. om året under Brædstrup Lokalråd, der skal understøtte lokale ildsjæle i arbejdet med at fastholde tilflytningen til centerbyen.

Forligspartierne er også indstillet på, at stille et kommunalt garanteret lån til etablering af springgrav i forbindelse med idrætshallen. Etableringen skal ske i forlængelse af dialog med foreningslivet i Brædstrup.

Desuden afsættes 350.000 kr. til julebelysning samt optimering af tilslutning ifm. gadelys. Arbejdet igangsættes hurtigst muligt.

Og endelig skal det i dialog med Brædstrup Lokalråd afklares, om Brædstrup skal være hjem for en Thomas Dambo-trold i familie med troldene på Langelinie. Eventuel finansiering sker inden for Kultur- og Civilsamfundsudvalgets anlægsramme.

Udviklingsplaner i mellebyerne og Horsens By

Horsens midtby har været igennem et stort byfornyelsesprogram fra banegården til havnen, og arbejdet er fortsat i gang. På samme måde har Brædstrup været igennem et områdefornyelsesprojekt med imponerende resultater. Derfor ønsker forligspartierne, at der udarbejdes lignende planer for mellebyerne Egebjerg, Lund, Søvind, Hatting, Østbirk, Hovedgård, Gedved, Nim og Sejet. I Hovedgård er der konkret opbakning til at arbejde videre med etablering af togstop i Hovedgård og vil se positivt på mulig medfinansiering.

Planerne skal bl.a. være med til at forbedre de trafikale forhold, øge kvaliteten i byrummene i form af grønne områder, opholdspladser og stiforbindelser samt få igangsat kulturelle aktiviteter. Arbejdet skal ske med høj grad af inddragelse og med statslig medfinansiering inspireret af projekterne i Horsens og Brædstrup. Planernes format skal være enkle og let tilgængelige for borgerne.

Der er allerede afsat ca. 18 mio. kr. til områdefornyelse i lokalområder som ikke er disponeret frem til 2027. Forligspartierne er enige om at hæve beløbet med yderligere 10 mio. kr. i

samme periode. Desuden er forligspartierne indstillet på at finde yderligere 10 mio. kr. ifm. budgetlægningen for 2023. Forligspartierne anbefaler det kommende byråd, at der etableres et stående udvalg for udvikling af lokalsamfund, som fordeler midlerne og bl.a. forholder sig til mulighederne i Østbirk. Midlerne kan suppleres af private byfornyelsesmidler.

Efter samme principper skal der også for de respektive bykvarterer i Horsens by laves planer. Fx for Vestbyen, Bygholmkvarteret, Stensballe, Sygehuskvarteret, Pipkvarteret, Sønderbro, Torsted, Bankager, Dagnæs/Bækkelund, Højvangen m.v.

Landsby- og mellembypuljen

Mange af de mindre og mellemstore byer og lokalsamfund i Horsens Kommune er inde i en spændende udvikling, hvor stadig flere flytter til og bliver en del af de nære og givende fællesskaber, der findes her. Det er en udvikling, som er båret af de mange mennesker, der tager ansvar for deres lokalområde, og som derigennem er med til at forme en attraktiv ramme om det gode liv for rigtig mange mennesker.

Forligspartierne ønsker fortsat at understøtte den gode udvikling og bygge videre på de seneste års gode erfaringer. Derfor er forligspartierne enige at fortsætte ordningen med forhøjede muligheder for at søge om midler fra hhv. landsbypuljen og mellembypuljen.

Af den grund hæves ansøgningsmulighederne for landsbypuljen med 1 mio. kr. og mellembypuljen med 2,5 mio. kr. i både 2022 og 2023. Bevillingerne afsættes løbende i forbindelse med godkendelse af ansøgninger til puljerne. Samtidig håber forligspartierne, at potentielle ansøgere med puljerne ser mulighed for yderligere at styrke børnenes aktivitetsmuligheder – eksempelvis gennem etablering af nye legepladser.

Forligspartierne er enige om, at puljerne fremadrettet forankres i et kommende udvalg for udvikling af lokalsamfund.

Udvikling i landsbyerne

Økonomi- og Erhvervsudvalget ønsker øgede muligheder for udvikling i landsbyerne, og betragter planlovens bestemmelser om landsbyafgrænsninger for en stor begrænsning i mulighederne for nybyggeri og bosætning i landsbyerne.

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal drøfte, om der skal rettes henvendelse til Erhvervsministeriet med en opfordring til, at der i forbindelse med en revision af Planloven sikres bedre muligheder for udvikling af landsbyerne i Horsens Kommune.

Bypedel

Forligspartierne er enige om at der skal være 100.000 kr., som kan søges af lokalsamfund til redskaber o.l. i forbindelse med bypedelordninger. Finansieres via Landsbypuljen.

Nye boformer og boligområder

Forligspartierne ønsker at tilbyde borgerne i Horsens Kommune mange forskellige boligtyper og måder at bo på, og derfor skal det undersøges, om det er muligt at etablere et

byudviklingsområde integreret i nyplantet skov. Samtidig skal der i 2022 udpeges et område, hvor man kan afprøve Tiny House-konceptet med huse på 10-40 m².

Boligstrategi

For at sikre at Horsens bliver ved med at være en kommune for alle, er det besluttet, at der skal udarbejdes en boligstrategi, der skal sikre blandede boligområder i hele kommunen, så dagtilbud og skoler sikres et blandet elevgrundlag. I den forbindelse gennemføres en arkitektur-screening med fokus på bevaringsværdige miljøer.

Kloakseparering

Horsens Vand A/S gennemfører hvert år cirka 10 nye separeringsprojekter i Horsens Kommune. Der er dog fortsat et efterslæb på ubehandlede sager, hvor det ikke registreret, om de enkelte ejendomme er blevet tilsluttet. Forligspartierne bag budgetaftalen for 2020 besluttede at afsætte ressourcer for en 3-årig periode til at indhente efterslæbet. Forligspartierne er enige om, der afsættes 1 mio. kr. i yderligere et år. Det er forligspartiernes forventning, at efterslæbet så er indhentet. Det er også forligspartiernes forventning, at den løbende registrering kan afholdes inden for Plan- og Miljøudvalgets ramme. Plan- og Miljøudvalget skal løbende have en afrapportering på status for indhentning af efterslæbet.

Trafikplan 2035

Byrådet godkendte i 2017 Trafikplan 2030, der dækker Horsens by og de nærmeste lokalcenterbyer. Der er sket meget i Horsens og med kommuneplanlægningen siden Trafikplan 2030 blev vedtaget, og flere af de store projekter i planen er ved at blive realiseret. Forligspartierne er derfor enige om at igangsætte udarbejdelsen af Trafikplan 2035. Planen skal understøtte den udvikling og byplanlægning, som er på vej med Kommuneplan 2021-2033 og skal dermed forholde sig til trafik i hele kommunen, herunder kollektiv trafik og cykelstier.

Trafikplan 2035 skal have fokus på at optimere fremkommelighed, på potentielle trafikmæssige gevinster, på samfundsøkonomi og på finansiering og skal bygge på solidt eksternt analysearbejde. Første skridt i det eksterne analysearbejde, der igangsættes hurtigst muligt, er en afdækning af mulighederne for at forbedre fremkommeligheden i Horsens' centrale midtby.

Forud for processen med Trafikplan 2035 skal der være bred mulighed for at komme med forslag til konkrete trafikprojekter, der med fordel kan indgå i en kommende trafikplan, som f.eks. etablering af rundkørsel ved Hovedgård mhp. at optimere trafikafviklingen.

Forligspartierne er enige om, at vigtige elementer i Trafikplan 2035 skal være trafikanternes tryghed samt sammenhængskraften og fremkommeligheden i og mellem bysamfundene for alle typer af trafikanter – ikke mindst cyklister. Planen kan med fordel opdeles i flere underplaner for de enkelte geografiske områder, hvis der vurderes at være behov for lokale planer, før den samlede trafikplan er klar. Dette kunne fx være relevant i Hovedgård, Brædstrup, Gedved og Østbirk.

Som en del af Trafikplan 2035 indgår etableringen af en nordlig omfartsvej nord om Horsens.

Den nordlige omfartsvej skal øge tilgængeligheden fra den østlige del af kommunen til E45 - og samtidig aflaste Horsens midtby for gennemgående trafik. En nordlig omfartsvej har høj prioritet, og i den forbindelse skal der gennemføres en grundig afdækning af mulighederne herunder plangrundlag, linjeføring og ikke mindst samfundsøkonomi. Afdækningen der indebærer en grundig ekstern analyse opstartes i januar 2022, så man i løbet af 2022 kan forholde sig politisk til det videre forløb.

Som en del af trafikplanen skal der tages stilling til finansiering af alle kommende trafikprojekter. Der afsættes 1 mio. kr. i 2022 til ekstern analyse.

Trafiksikkerhed

Forligspartierne er meget optagede af at passe på alle dem, der færdes i trafikken – ikke mindst dem, der går og cykler. Derfor er der allerede nu afsat i alt 5,8 mio. kr. om året til trafiksikkerhed.

Forligspartierne er dog enige om, at der skal være særligt fokus på at skabe tryghed i mindre bysamfund og i forhold til sikre skoleveje. Derfor hæves puljen til 10 mio. kr. om året i tre år og i samme periode reserves i alt 2 mio. kr. om året til trafiksikkerhed i de mindre bysamfund. De konkrete projekter gennemføres efter dialog med de enkelte lokalsamfund for at sikre størst mulig oplevet tryghed.

Aktuelt er der brug for at etablere lyskryds i Søvind for at gøre det tryggere at krydse hovedvejen. Ambitionen er, at det skal ske i første halvår 2022. Hvis det mod forventning ikke bliver godkendt af politiet, skal der findes en alternativ løsning med samme økonomi. Området omkring skole, hal og lægehus i Østbirk skal gøres mere trafiksikkert. Og der skal ske en opgradering af og øget sikkerhed omkring Langgade i Lund. Finansiering sker fra puljen til trafiksikkerhed. Endelig skal Plan- og Miljøudvalget drøfte behovet for at bedre trafiksikkerhed for bløde trafikanter omkring børne- og handicapinstitutionerne på Anemonevej, Krokusvej og Ternevej.

Fortove

Forligspartierne er enige om, at der er behov for at gennemføre en grundig renovering af de ældre fortove i Horsens, så det er sikkert og trygt for både yngre og ældre fodgængere at færdes i byen. Der afsættes 5 mio. kr. i 2022 og 5 mio. kr. 2023 til formålet.

Husoddevej genskabes som Allé

Forligspartierne anderkender, at der er behov for fartdæmpning på Husoddevej. Forligspartierne ønsker, at fartdæmpningen om muligt og efter dialog med relevante myndigheder gennemføres ved, at Husoddevej genskabes som Allé med træer i begge sider. Det vil samtidig give en grøn og attraktiv forbindelse fra skolen til Husodde Strand. Løsningen kan evt. suppleres med yderligere nødvendige tiltag for at nedsætte farten på strækningen.

Ny vejgang fra Silkeborgvej til Mossvej

I forbindelse med salget af 500.000 m² erhvervsjord i Erhvervspark Vega besluttede Horsens Byråd at anlægge en ny vej fra erhvervsparken til motorvejstilslutning Horsens C. Formålet

med vejen er at give virksomhederne i erhvervsområdet nemmere adgang til E45 og at fjerne noget af den tunge trafik fra Ny Silkeborgvej, Horsens V og forbi Lund.

For yderligere at fjerne trafik fra Ny Silkeborgvej og Horsens V og for at forbedre adgangsforholdene til Lund er det besluttet at lave en ny vejadgang fra Ny Silkeborgvej til Mossvej. Forligspartierne er enige om at afsætte 18,3 mio. kr. til den nye vejadgang. Finansiering indarbejdes i investeringsplanen med lige store beløb i 2023 og 2024. Forligspartierne er samtidig enige om, at den mest hensigtsmæssig linjeføring skal genbesøges og fagligt vurderes, før projektet sættes i gang.

Ove Jensens Allé

Realiseringen af "Trafik 2030" er i fuld gang, og flere af de store og centrale greb i trafikplanen bl.a. udvidelsen af Schüttesvej er ved at blive etableret, ligesom der i 2021 forventes at blive taget 1. spadestik på forlængelsen af Ringvej Syd. I forbindelse med tilslutningen af Ringvej Syd til midtbyen udvides Ove Jensens Allé samt selve krydset ved Høegh Guldbergs Gade og Ove Jensens Allé. Udvidelsen af vejen og krydset sker desuden som led i den fremtidige lukning af trafik på Niels Gyldings Gade.

Cykelstier

Horsens Kommune arbejder løbende på at etablere bedre og mere sikre cykelstier, så det er nemt og bekvemt at vælge cyklen frem for bilen. I budget 2020 besluttede forligspartierne bl.a. en række cykelstisprojekter, som skal forbinde Horsens og oplandsbyerne.

I 2021 bliver første del af en cykelsti mellem Horsens og Østbirk anlagt, og et skitseforslag for anlæggelsen af en cykelsti mellem Horsens og Hovedgård er på tegnebrættet. Desuden skal der arbejdes på at færdiggøre cykelstier og lukke huller i cykelstinettet bl.a. mellem Brædstrup og Horsens samt Søvind og Horsens, inklusive en forbindelse fra Serridslev til Stensballe. Samtidig skal det sidste stykke cykelsti fra Sejet til kommunegrænsen ved Glud etableres. Derudover skal der udarbejdes modeller for, hvordan der kan etableres cykelsti i eller omkring Nørregade, der gør det muligt at passere sikkert på cykel. Derfor suppleres cykelstipuljen med yderligere 7,5 mio. kr. i 2022 og 2023.

Samtidig skal der fokus på cyklisme i området omkring Den Genfundne Bro, Sukkertoppen, Gudenåen og Yding Skovhøj, så det bliver muligt at cykle forskellige ruter i det flotte naturområde. Samtidig skal det sikres, at cyklister møder informationsmateriale om lokale oplevelser, overnatningsmuligheder m.v. på vejen.

I det hele taget skal cykelstier generelt opprioriteres og i endnu højere grad indtænkes i lokalplaner og trafikplaner, således at sammenhænge mellem bydele sikres, og så cyklister får plads ifm. nye veje. I forhold til cykelstier der går på tværs af kommunegrænser skal der sikres et tæt samarbejde med nabokommunerne.

Endelig skal der etableres overdækket cykelparkering på de kommunale arbejdspladser, så det bliver et nemmere og mere bekvemt valg at tage cyklen. Der afsættes 0,5 mio. kr. til formålet pr. år i tre år.

Peblingestien og Bygholm Park

I takt med at Statsskolen får flere elever, og Campus tages i brug, vil flere studerende benytte Bygholm Park på cykel og til fods. Derfor skal det undersøges, om adgangsvejene i Bygholm med fordel kan opgraderes – bl.a. med forbedret lys på Peblingestien. Plan- og Miljøudvalget skal undersøge mulighederne, herunder økonomi.

Gadelamper på naturstien ved Østbirk

Forligspartierne ønsker at undersøge muligheden for belysning på naturstien i Østbirk hele vejen ud til Nybakken.

Bedre passage

Husoddestien er blevet opgraderet, og i den kommende tid vil både fodgængere og cyklister kunne bevæge sig igennem hele havneområdet. For at sikre endnu bedre fremkommelighed på strækningen ønsker forligspartierne derfor at undersøge, om der kan skabes en mere direkte forbindelse for bløde trafikanter i området mellem Langelinie og Husoddestien.

I det hele taget skal det undersøges, om der med fordel kan fjernes hindringer i de forskellige landskaber, der gør det muligt at sikre bedre passage og stiforbindelser.

Endelig skal det undersøges, om der kan etableres en handicapvenlig passage ved banestien øst for Husodde, herunder finansiering.

Billigere kolonihaver

Forligspartierne ønsker fortsat at arbejde for billigere kolonihaver, så kolonihaver udgør et billigt og attraktivt tilbud for borgerne i Horsens Kommune. Forligspartierne ønsker derfor som tidligere forudsat at sænke prisen med yderligere 200 kr. pr. have pr. år, således at de enkelte kolonihavekredse kan sikre prisbillige haver. Der afsættes yderligere 0,2 mio. kr. fra 2022,

Forsamlingshuse

Forligspartierne er enige om, at forsamlingshusene spiller en vigtig samlende rolle i de forskellige lokalsamfund. Derfor skal Plan- og Miljøudvalget drøfte, hvordan forsamlingshusene kan styrkes. Samtidig skal udvalget følge forsamlingshusenes økonomi mhp. dialog om mulig fremrykning af det årlige tilskud.

Forundersøgelse vedr. Endelavefærgen

Forligspartierne ønsker at understøtte den positive udvikling på Endelave og samarbejdet med Endelavefærgen. Forligspartierne er derfor enige om at sætte gang i en forundersøgelse vedr. Endelavefærgen, herunder bl.a. en analyse af sejlforholdene og en undersøgelse af mulighederne for på sigt at anskaffe en ny færge. I arbejdet skal der tages højde for udviklingen inden for færgedrift og mulighederne for brug af bæredygtige drivmidler. Beboerne på Endelave inddrages i processen. Der afsættes 0,4 mio. kr. til formålet.

Eldrevne busser

Det er tidligere besluttet, at den kollektive trafikbetjening skal gentænkes, og at det i den forbindelse skal sikres, at kommende busser i Horsens i videst muligt omfang er eldrevne.

Forligspartierne er enige om, at også de busser, der anvendes til persontransport, skal udskiftes med eldrevne busser ved næste kontraktudløb.

Servicebus i sydbyen

Byrådet vedtog i marts 2021 en overordnet strategiplan og en trafikplan med et nyt rutenet. De vedtagne planer betyder, at det nuværende bybussystem i Horsens by og betjeningen af oplandsbyerne bliver ændret, når der træder nye køreplaner i kraft i år 2023.

Med det nye rutenet bliver de ruter, hvor der er flest passagerer, mest tilgodeset. I sydbyen i Horsens er passagerpotentialet lavere end i nordbyen. Det betyder, at der er områder i sydbyen, hvor der i dag er et begrænset antal daglige passagerer, og hvor passagerne med de nye køreplaner vil få længere gåafstand til bussen, end de har i dag.

Forligspartierne er derfor enige om at supplere Trafikplan 2023 med en servicebus i sydbyen. Servicebussen kan samle passagerer op i nogle af de boligområder i bl.a. Torsted og Tyrsted, hvor beboerne får længere til bybusnettet end i dag. Servicebussen skal særligt ses som supplement til de ældre passagerer. Der afsættes årligt 2,1 mio. kr. til formålet.

Forligspartierne er enige om, at øvrige udfordringer og behov med fordel kan drøftes i Plan- og Miljøudvalget.

Forligspartierne ønsker generelt, at der løbende skal være dialog med de omkringliggende kommuner om at sikre optimal betjening mellem kommunerne.

Flextur

Med et Campus placeret centralt i midtbyen og kulturtilbud til de unge i tæt tilknytning hertil er Horsens for alvor blevet et sted, hvor unge mødes. For at give de unge endnu større mulighed for at komme til og fra Horsens om aftenen og i weekenderne ønsker forligspartierne at indføre Flextur Ung. Der afsættes 0,3 mio. kr. til formålet.

Muligheden for at gøre hele Horsens til flexzone skal samtidig undersøges i 2022 og indføres såfremt det kan ske på en omkostningsneutral måde. Økonomi- og Erhvervsudvalget skal forholde sig til økonomien omkring mulig udbredelse af flexzone.

Det undersøges, om der i samarbejde med relevante parter kan indføres en velfungerende og brugervenlig flexturs-app.

Specialkørsel

Det seneste års beredskab i forhold til nedlukning og genåbning ifm. COVID-19 har tydeliggjort fordelene ved en organisering, hvor opgaver kan sættes i værk og ændres fra dag til dag, og hvor alle arbejder efter at få løst prioriterede opgaver på trods af en kort deadline. Samtidig er det for mange af de visiterede borgere til specialkørsel afgørende, at der er stabilitet og genkendelighed i forhold til de chauffører, de møder i daglidagen. Forligspartierne er derfor enige om, at den opgave vedrørende specialkørsel, som i dag løses af Service og Beredskab efter en konkurrenceudsættelse, hjemtages, dog således at det vurderes årligt, om løsningen

er konkurrencedygtig. For forligspartierne er det også afgørende, at hjemtagelsen medfører øget tryghed og forudsigelighed i de ansattes ansættelsesforhold.

Forligspartierne er samtidig enige om at undersøge muligheden for at indføre en app, der gør det muligt for familier at aflyse specialkørsel samt holde øje med ruteændringer den enkelte dag for derved at smidiggøre og lette dagligdagen. Der lægges vægt på, at det bliver en brugervenlig løsning, og der hentes erfaringer fra andre kommuner, ligesom et antal familier får lejlighed til at teste en løsning, inden den eventuelt udrulles.

Fjernbusterminal ved Horsens V

I dag holder lufthavnbusen ved stoppestedet ved motorvejen. Forligspartierne er enige om at undersøge, om der i forbindelse med udvidelse og ombygningen af motorvejsramperne ved Horsens V kan skabes mulighed for en fjernbusterminal i forbindelse med pendlerpladsen, så der kan skabes god sammenhæng mellem forskellige transportformer.

Parkering

I takt med at Horsens midtby vokser med flere horsensianere, flere uddannelsesinstitutioner, nye beboelsesområder på havnen og en øget fortætning i byen stiger efterspørgslen efter parkeringspladser, og der opleves i stigende grad pres på gadeparkeringen i boligområderne, hvor kapaciteten også anvendes af pendlere og besøgende.

Forligspartierne er derfor enige om, at det skal undersøges, om og hvordan beboerlicensparkering kan være med til at løse denne udfordring. Konkret skal der – såfremt beboerne i området ønsker det – gennemføres pilotprojekter i kvartererne omkring Horsens Gymnasium/Statsskolen og Lille Amalienborg med parkeringslicens til beboerne i området samt to-timers gratis parkering og derefter betalingsparkering for alle andre.

Forligspartierne er enige om, at den to timers gratis parkeringsordning på kommunale pladser, der har været indført som forsøgsordning, gøres permanent.

Samtidig skal Plan- og Miljøudvalget undersøge, om der er behov for at hæve parkeringsnormen i midtbyen, og i så fald, hvor det er relevant.

Kommunerne har fået mulighed for at øremærke grønne parkeringspladser med ladestandere til el- og delebiler. Derfor skal der i den fremtidige planlægning øremærkes flere pladser til el- og delebiler samt til elcykler.

Endelig skal det som en del af en kommende parkeringsstrategi undersøges, om der er behov for flere handicap p-pladser i Horsens by. Plan- og Miljøudvalget udpeger egnede placeringer.

Synlig rengøring i byen

Horsens Kommune er i samarbejde med et ekstern firma i gang med at gennemføre en undersøgelse med affaldsindsamling i midtbyen for herfra at kunne drage brugbare erfaringer med forskellige løsningsmodeller. I forlængelse heraf er forligspartierne enige om, at der bør arbejdes med mere synlig rengøring i midtbyen, således at indsatserne med rengøring og oprydning i midtbyen bliver tydelige for byens borgere. Det kan være med til at øge

bevidstheden om rengøringens betydning og samtidig bidrage til, at midtbyen bliver et endnu rarere sted at opholde sig.

Gratis toiletter i midtbyen

Forligspartierne er enige om, at der skal etableres gratis toiletter i midtbyen og at adgangen fx kan gives med en sms-ordning for at undgå hærværk.

Støjværn

Med voksende befolkning og flere biler på vejene i Horsens Kommune er konsekvensen, at flere generes af bl.a. trafikstøj. Forligspartierne er derfor enige om at forhøje den eksisterende pulje til støjværn til det dobbelte for at imødekomme udfordringerne. Puljen hæves med 1 mio. kr. i 2022.

Stadsarkitekt

I disse år forandrer både Horsens, Brædstrup og de øvrige byer i oplandet sig fysisk i takt med befolkningstilvæksten, der er afhængig af, at der bliver renoveret, bygget nyt i eksisterende kvarterer og skabt helt nye kvarterer og boligområder. Og med Horsens Kommunes nye arkitekturpolitik er der sat en ramme for, hvordan fremtidens gode hverdagsliv kan se ud i Horsens Kommune.

For at sikre en rød tråd mellem plads til moderne byudvikling og respekten for byernes historie og arv er forligspartierne enige om, at Horsens Kommune skal have en stadsarkitekt, der i tråd med arkitekturpolitikken skal have fokus på, hvordan der skabes endnu mere kvalitet i byerne, så de fysiske rammer i kommunen er med til at understøtte kvalitet, liv, ophold, samvær og adgang til den flotte natur. Samtidig skal der være fokus på at sikre en både klimavenlig og bæredygtig udvikling. Udpegningen af en stadsarkitekt kan med fordel ske med afsæt i omstruktureringen på Plan- og Miljøområdet.

Langelinie

Ved Langelinie har de senere års investeringer i bl.a. bystrand, badebro, installationer og aktiviteter gjort området til et aktivt mødested og et unikt billede på det gode liv og fællesskab ved vandet.

Forligspartierne ønsker at fortsætte den positive udvikling og tage de næste skridt til at få Langelinie til at summe endnu mere af liv og aktivitet – særligt for børn og aktive sjæle. Til formålet ønsker forligspartierne, at der etableres nye aktivitetsmuligheder og installationer, der inviterer til leg, samvær og sjov motion. Kultur- og Civilsamfundsudvalget drøfter mulighederne – herunder en udendørs paddletennisbane. Der afsættes 1 mio. kr. til formålet.

Det skal desuden undersøges, om det er muligt at etablere en socialøkonomisk café på Langelinie eller alternative modeller for madudsalg, og hvorvidt der kan laves befæstet handicapadgang til badebroen.

Børneskov i Rugballegård Skov

Med skovrejsningen i det nye Rugballegård Skov skabes muligheden for at etablere en børneskov i Horsens Kommune. Mange børn er i dag naturfremmede og har få oplevelser med naturen. En

børneskov vokser sammen med børnene og giver mulighed for, at børnene kan stimuleres og udfordres i deres leg og læring. Det gør børneskoven til en hel naturlig forlængelse af Horsens Kommunes friluftstrategi om skabelsen af et udeliv for alle, idet strategien også har fokus på at skabe de rigtige rammer og faciliteter for friluftslivet. Samtidig gør børneskovens centrale placering tæt på Horsens by, at området forhåbentligt vil blive benyttet af både dagtilbud og skoler samt børnefamilier, der søger mod skoven som udflugtsmål. De lokale dagtilbud har allerede udtrykt stor interesse i projektet.

Borgerforslag

Forligspartierne indførte med budgetaftalen for 2018 muligheden for, at borgere i Horsens Kommune kan samle underskrifter til et borgerdrevent forslag og dermed få en sag til politisk behandling. Den IT-mæssige understøttelse har vist sig at være uhensigtsmæssig, hvorfor forligspartierne derfor er enige om, at der så vidt muligt skal anskaffes en løsning, der er mere brugervenlig.

Regulering af måger

Det skal afklares, om der er mulighed for at intensivere reguleringen af mågebestanden i Horsens Kommunen.

Ejerløse katte

I forlængelse af seneste budgetaftale blev der igangsat en indsats for at indfange ejerløse katte – baseret på frivillighed og delvis egenfinansiering. Udfordringen er dog ikke løst, og derfor ønsker forligspartierne at udvide indsatsen, således at der laves en mere forpligtende kommuneaftale på området. Der afsættes 100.000 kr. om året til formålet.

Fravalg af rituel slagtet kød

Det er tidligere besluttet, at det i Horsens Kommune skal være muligt at fravælge rituel slagtet kød, f.eks. halalslaget kød. Derfor er forligspartierne enige om, at det skal være tydeligt i den obligatoriske information til brugere af kommunens mange institutioner, at der er mulighed for at fravælge rituel slagtet kød.